

დოკუმენტ-ჰეტი

დაურეხსი

/აშასა ჩიხიძე/

86-2
საქართველოს
საბჭოთავო
წიგნობა

დოკუმენტები

დაურმენსია

(აუბსა რძხე)

ქილარ რტრაგედია 9 სახეაკ უზმოუ

ეთ. მ. გოჩუა

ЛОПЕ ДЕ-ВЕГА

ЛАУРЕНСИЯ

(ОВЕЧИЙ ИСТОЧНИК)

Народная трагедия в 9 картинах

Перевод М. ГОЧУА

(აპროქ. ვ. მ. ჭრიჩე არედაქცია
ზხიუხ ლოპე დე-ვეგა იპიესა ატექ-
სტი იარა უი აპიესა ლაურენსია ჰია
ხეს იათანე მ. გალამერინ ეითეიგაზ
ატექსტი ეიკურფშონე აფსუშიალა
ეითეიგუეიტ მ. გოჩუა).

ლაშქრენსია ზაამთანეზ.

(აუასხა რძხე).

აქიოხუტიი აშიგშოგქუსა ავბატიი აბეჟა' აან კასტილია (ისპანია) ნაპ ადგრკვიტ აიხარა, აიქუფარა, აკოროლჲ თეფ ეიმაკნე. არი აკოროლჲ თეფ ეიმაკნე ეიქუფოზ აქეოდალცია ივგჯარანე რჩეივგერშოვიტ.

უსყან კოროლჲს იყაზ IV-ტიი გენრიხ იაპიშა იზაბელ-ლა აკოროლჲრა ლოურ ზთახნე იაშთაზ რემჩ ეიჰა ილუ-ლუან, გენრიხ-იფჰა ხუნა ილოურ ზთახნე იაშთაზ რაასთა.

დაარა კერ იანეიქუხეა აშთახე აკოროლჲ თეფ დექუ-დგრტიეიტ იზაბელლა (1464 შოგქუსაზე).

ას ანიბა არრაგონტიი აკოროლჲ იფა ჭერდინანდ დიზიჰიარც დაშთალტ იზაბელლა. არი აუს ამანშიალა-ხარა, ჰიარა ათახეზმა, ეიდნაწონ ვ-ჰიენთქარაკ (არრა-გონიეი კასტილიეი) იგმარლულუნ აკოროლჲრა ამჩრა. ნასგეგ ჭერდინანდ უაჰ ყუშოგნ, უაჰ ეილყმან, იაგილ-შოონ უი ისპანიატიი აქეოდალცია აღურა რქჟაკრა, რხაფეზარა ირგმაზ რემყმარა, იარა უბას ალა ატიგლა ათენჩრა აზირტიარც.

ართქუა ირციშიანე აქეოდალცია დიგრკვეკ ეიწარყმარც იაშთალტ ჭერდინანდი იზაბელლჟეი რეინასგეზარა. ურთ აციშიონ რხაფეზარა ირგმოუ რემყმადანე ინაპაქოჰ იაიიგარ ჰია აკოროლჲ ქოჰც.

უბრი აქოზნტი, ფეხმა იზაბელლა აკოროლჲრა ლოურ ზთახნე იაშთაზ იააჰინე, ფეხმა ირთახემზ, აკოროლჲრა ლგარ ჰია იშიანე იზაქუფოზ ხუნა ილგდგელაჰციახეიტი.

ხუანა უი ამითაზ პორტუგალიატი ი აკოროლად
ქონს დიცვახან. ქოჯც იატიტი აიქოზხარა, აიქუფარა.
ახა უი ფერხავას იამოუიტი ქერდინანდი იზაბელლუვი
რეიბაგარა.

1474 შოგქუსაზ, — IV-ტი გენრიხ დანფსე ვიდგრ-
წეიტი არრაგონიეი კასტილიეი ჰიენთქარაკნე, ჯეჯა აკო-
როლადცია ახაგელანე.

აქილარ, ვიჰარაძაკ ნხავექილარ, ათეფანტი აპცია
სსაქუა ზგუანე ააკედგოზეზ, არეკჰარაქუეი აგუაჰრა დუ-
ქუეი ირექუშიანე იყაზ, აიქუფარაქუეი აიქოზხარაქუეი
ზგუ ფერწიანეზ, ას ვიფშო აჰიენთქაროა ამირა აიზაკ-
ხარა დარა აამთაკ ჰაზნარტიოზარ ჰია რგუ იანანგან,
რგუ იახუნე იაფელტი.

აპრა სსაქუა ახაფეზარა რემანე იანგყაზ რეკჰარასი
გუაყრასი აქილარ ზექუშიანე იყაზ ჰდგრბოიტი ჰარა უს-
ყანტი ისპანიატი ახრონიკაქუა.

„აუასა რძენე“ ზხაანუ ამითაზ კასტილიატი ი ხრონიკა-
ქუა ირჰიოიტი აბას:

„არჰირაქუეი ამჩემხარაქუეი რაციანხეიტი, უბას აყარა
აიბაჰარეი აიბათეირაქუეი უავგ დგრხუაჩრუა აქოუნდა“.
არეციარცია ჰია იზეშთაზი აბჯარ იაწაგელაზი აჰიენთ-
ქაროა იალრალანე ნაყ-ააყ ამვაქუა ფეწიწიანე აპრაქუა
რეკეიტი; არჰირაქუა ახგრზემარიანაშთაზი იზლარზემარი-
ანაშთაზი ირზეშთენე.

სანტი-იაგო ჰია იზეშთაზი, კალატრავეი ალკანტარეი
რეიბაშრატი ორდენქუა ახაფეზარა დუ შთენენე ატიგლა
დგრჰიუნ. აკოროლარა აკაზე რეკჰარა ზემდგრუანე,
აშითრა იაქოზხიეთეი რაციაკ ზემწუაზ ჰპრობა ლაყუუ
ამონეტა ათეჰრა უჰია აიქოზხარაქუა, აიქუფარაქუა, აიბა-
რჰირაქუა რბზოურალა იმჩედახეიტი, იწეკუქუაძეიტი, აწან
ილუვიტი.

ას ეიფშო აიბაძარეი, აიბარჰირეი, აწიბაციციანთი აპიენთქარა იახეიფშოუ ჩმაზარა დუნე იახეყოლ აუა-ქილარტი შაქუგელაშაქო ზეგა რეიჰა ახანთარა ზეხულა იქულო აუაქილარ რესლოი ლაყუქუა; ანხაცია როუპ.

ჰიარას იათახუზეი ას ეიფშო არგუაყრაქუა ზეგაგ ანხაცია იშოგრზემჩაუაზ, თენჩ რნაპქუა ეიქუწანე იფშოუა იშოზემტიოზ.

იზნემ-ივენტომე, ათოურეზ იაჰნარბოიტ ჰარა, ანხაცია გელანე აქუფარა იანალავახოლ. იაჰგულაჰარშიაპ აძრა-ნცეზ ნხაცია ჟსაჰერია ჰია ხედეს იამანე აიცგლარა ირემაზ; უოტ ტაილერ ინჰდ ზხეუ აიცგლარა (ანგლია, XIV-ტიი აშოგშოგქუსაზე). აბართქუა რეიფშო იაქოგნ ისპანიავაგ.

აა არი ას შოაკუუ ჰზგრბო ისპანიაციი ახრონიკაქუა: „ანხაციეი აგუფ ალაყურა კლასსქუეი, — ჰათხაოიტ ჰარა საგოგუნ აბერ თეფ ახრონიკაქუა რქოგ, — ეიცგლანე ირაქუფონ ასენიორცია, ბნა უააკ ირეიფშოხა ინგყუნ; აღინ, აწას იშოგრჰიო ალა უსს ირურანე იყაზ, შიახტივს ირშიარანე იყაზ ზეგაგ ირცეცარაცე რჩოვიბარკნე გუფ-გუფლა იქუფონ; გუფ-გუფლა ირგუდლონ ურთ ასენიორცია, აჰთენრაქუა რქოგ ამაწ ზუაზ აუსეილგრვა-ცია, ბაშოა აგენტცია ირხუახუნ, რგფსე შოთაზ ანეში იართონ. აამსთეი თაუადი რეკნქუა ამცა რცრაწანე ირბლუან. ანხაცია ირეიყოლ აძივ ისენიორ იქოგ ფეხა დშოგყაზ ეიფშო ამაწ იულარცე აანგლარა დაზგრაზხარ, ხემფადა აკგაგ იხმერწეკუა დგრშუან“...

ლოპე დე-ვეგა იტრაგედი ანიკუაზ ალამთალა იარა დზეხციაჟიო ახთეს იაამანაკშუა ანხაცია რგრგუაყრა იაქოგნ ავადახტიი ისპანიაკოგაგ.

„აუასა რძეხა“ აქოგ იციგროგოლ ანხავე უიხუაფშოგრ, ცქმა უილფშოგრ, უგუ იანავარ ალშოოიტ იყალარუ აბას

აყარა ზხგ შთებნგ იყახ, ზხგ აპატუ ზმგრძრაცგ ინხაცია
ანხაცია ჰია, ახა ისპანია ათოურგხ ფეტკ იხდგრუა იზენ
არი ეიფშო აგუ ლაკ-ვაკრა აღშომი.

აეკონომიკაქუა უჰია თოურგხლა ამითას იზნეზი (პირე-
ნეიტოი აღდგელბჟახა ზგაზ არაბცია რაბაშრა უჰია)
რგზხოურალა, XIV-ტიი აშიგშოგქუსა ავშოარა აახგს
იკაპანგ იყან ისპანია აპრატირა (ჭრანცია აპრატირა
კაპაიტ XVIII-ტიი აშიგშოგქუსა ანწიამთაზე, ეგირახე
ევროპა ზეგაგ აქოგ — XIX-ტიი აშიგშოგქუსაზე). უი აღა
ისპანია ათეფანქუა ირემან ახატი უსბარა (დარა დალგრ-
ხოუან ასთარშოგენ; დარა დალგრხოუან აძბავ უბას ეგაგრო-
გაგ). უროქუა ზეგაგ რგდაგაგ ისპანიატიი ანხაცია აზინ
რგმან ამილათტიი ხოეილაწარა უსძბრაქოგ აჩოალარხოუა
უბას იწაგაგაგ.

ართქუა ზეგაგ კასტილია იქუნხოზ ანხაკეჟილარ რგხმძ-
დოი რგლამესი, რხგ აპატეუი ირზგქუფარატია აკერ
აბლჟეიწგხრა რნათონ.

ამალა, ჰიარას იათახეუზეი, ისპანიატიი აქეთა კლასსლა
იშოეიზაკემზ, ისპანიატიი ანხაცია რკლასსტი ინტერეს
შოეიქუმშიოზ. ანხაცია ირგლშომგზტ რგქუფარაქუა რქოგ
ესნაგა რჰიატიგ ეიქუმშიანგ, ეიმაკტი რგმაძამქუა აძიკ
იეიფშო აიდგელარაქუა.

ახა უს ეგააყაზარგაგ, ზაამთა იაციზ, ზკლასს იაციზ
ლოპე დე-ვეგა იტრაგედიიაქოგ უსყანტიი ისპანია ხოეიქო-
კააშას, ფსთაზაშას იამაზი აგუჯ-ქოგვი სახაა ვგრალა
ბავზბატირა დულა იაარფშოუპ.

იალაქუოუ აუაა.

დონ ჭერნან გომეც გუზმან — აკომანდორ.

ორტუნოლ { აკომანდორ იმაწუცია.
 ჭლორეს

კოროლდ ჭერდინანდ — კასტილია ზნაპაქუც იყოუ.

იზაბელლა — აკოროლდ იფჰიეს.

დონ-მანრიკე — აკოროლდ იმინისტრ.

ესტევან — აქეთანტიი აძბავ.

ლაურენსია — იარა იფჰა.

ალონზო — აქეთა ასთარშუგნ.

ლეონელლო — ანხავ.

ჭრონდოზო — ლეონელლო იფა.

მენგო — დენხავუბ, დპოეტუბ.

ბარრილდლო — დენხავუბ.

პასკვალია { აქეთა ჰისახუქქუა.
 ხასინტა

აიჰაბერა ახდენტოი აძბავ დუ (ინკვიზიტორ).

ანხაცია, ანხავ ჰისაქუა, ასოლდათცია, ამუზიკანტცია.

აქუგლარა ახდყალო ისპანია აჰენთქარრაქუ აუასა რძუხ აქეთეი
 აღდმაგროი რჰოლუბ. აამთალა XV-ტიი აზოშუქქუსა აივშამთახ.

აქტიი ასახდა.

(აკომანდორ იხან დუ აფხაა იდიძეფშორანუ იშთოჲ).

აკომანდორ (ჟიპავეკ დრგგუთოგლაგლანგ დააციგერ-
წუეიტ).

ითაბუბ ავგზცია შიგსალამქუა რზგჰიან,
სგუ იახუოიტ დაარაძა შიგსფელაშა სარა.

ესტევან. იუდაჰნგჰიალოიტ სენიორ უეიააირა,
იუდკელ ჰამჩ ზექუხან იუათიაჰმარც იაავაზ!
ჰწას. იშოაჰიოზ ალა იჰალგრშხან იუზაავეიტ:
აყუზქუა, აკუტქუა, ათუბარქუა, ამტიაჟ.
ჩხ-ბავ ხატირა ბზილა ჰახოიამ იარა იშოუბო,
ეიბაშეგა ბჯარლაგგე ჰახოიამ იარა უბას,
ახა აკაკალა უბარტქუა რცენხურას
იჰამოუბ ქეაძე ზმოუ ავგ სირქუა ჟიპავეკ.
ჰაცქეაშიქუა ჰჩაშოკუაქუა, ჰჩგს ზეგგე უგუ იშთნახუა
იცქეოუბ, უავ იგუ ახელარტიგ ირხოიოუბ.
ჰუჰიოიტ ზეგგე ჰნაბე იანკელა იუზაავაზ
ჰჩა-ჰჯეკა უათიამან კაკალკ უკერც იახაა.

ო, გუკ ალა იუზაჰთახეუბ ესნაგე იუოულარც ხოიამვა,
არა,— ავნე უანეყოუ, ნახახგგე — უანიბაშუა უალაკ.

აკომანდორ. ითაბუბ შიხაწკე, ითაბუბ ართ შინგჰიათ-
ხგეძქუა რზგჰიან,
უაჟიშთა შიცაქუარ ყალოიტ შიგვნეყაქუა ზეგგე.

ესტევან. უვნე იუზეფშოუბ, სენიორ, ათენჩრა, აფსშარა.
უვნე აშიქუა, ახეშიქუა ზეგე იაჰვეჩეიტ ბლგე იაწიალა,
რაძნელა, ხდელა უჰია, იწიცაზარგგე აუაკუმზ.

აკომანდორ. ხლაფშორას ისეშითაქუოუი შიმაწუშაქუი
სდგრეურღლოიტ.

სგუ თიუბ, სეშინზრაზუბ, შიცაქუა შივუნჯა შთა.

ესტევან (ასცენა დახანავალო).

ეი ამუზიკანტცია! ამუზიკაბჟე! ამიაქუა!

(ასცენა აშთახ იგჟიტ ამუზიკაბჟე. ლაურენსიეი პასკვალიეი იხაფშო-კუაფშოუა სცენა აჭათხაღა იაქუგლოიტ, იცაზ ირეშკლაფშოუა).

ლაურენსია. შთაყა ისთახზეი უაჰა დემევეგრ უი.

პასკვალია. იფგლარა უი აყარა ბაციშომოგზტ, შთაყა ბეუჯ-ჭოგუნგ ბეყაზ ეიფშო, ლაურენსია.

ლაურენსია. ეიჰა საზგურღდანგ ისხეზგაუან ჯაბაა-ციგააკ,

არახე უი უაჰა დშოგმხენჰიგშოა ზდგრუაზარ.

პასკვალია. არი ჰაცუბჟარა იქუუ რქოგ სარა

იგუსთახეიტ იაძიემკუაგაგ ძიგრკკე, ბა ბეიჰა რჩოგრუჯბარო აღევჰია იყაზ აჰისახუქქუა; ურთ ბაშთაგ რაიიგუარა უაჯ დექურგმწოშია იციაქიალონ, ახა ირაქეთა-შიაქეთო ციაშია იყალონ იშინეიუახ.

ლაურენსია. ახაჰი იავზოუბ ურთქუა რქოგ სა სგუ.

პასკვალია. იბემჰიადან,

ეგაგერთქუა ზეგა ზენიაზ ბაციცაშთაშია ზენძაკ.

ლაურენსია. ახა სა სეხემძღე ეილაზემგარცე სელ-შოოიტ,

დუნეი ზეგა სეშთახაიიტ თახეზარგაგ აჩშოა.

(ლხ დაათხუცშოა).

იაჰჰიაბ, აკომანდორ სარა დავასციემღეწიყადამზაიიტ, დავაგზბაიიტ ბზია უი, ახა სა სზე უი იალწოგზეი? ბგუ იანავგუოუ სიგაბ ჰია ფჰიესს?

პასკვალია. ბიმგარ ყალაბ,

სარა ბესზემწაარ უს აყარა ბზეილმგრგოი?

ლაურენსია. აძიგე იხსერვომ ხემძღე ბაათესღლასნუ

ყუგარა,

აკომანდორ იქუნტი ხემძღეციგამზარ ისთეფთშოუი...

სარა იზდერუეიტ უი დეშორეიჩერბოზ ქიპავკე,

ანა რაციაკ მერწკუა ურთ ზეგე

დგრცრგწტ აძიადიალა, ხემძღეციგეა დერგანე.

პასკვალია. ბარა იშობჰიო ალა უი ბზიციცარ იბელ-
შთანე

უავ იიბაც ასირ დუ ზელშაზ ბა ბაკუხოიტ უსყან.

ლაურენსია. სარა იბასემჰიეი, ბეტშოლა იანაკუხაალაკე

იგუ იახუაშა აკე სა სჭუნტი იბარცე ზალშოზარ,

კერგე წუეიტ უი ილაფშო სხეიეთეი სარა,

დესცრგწდომ, სეშთა დხუბ, ისეშთაწანგე იმოუბ

ჭლორეს, ორტუნო. ურთ სხერხრაცე იაქუბ,

დუნეი ლახგეშკუაქუარაკ აძიერ იზე იყალაშაზარ,

სა სზე იყალაშაშია რებზ ახუშა გქუწა იციაჟიოიტ.

ანა ურთ რაჟიქუა სა სზე იბაშა ციაჟიაროუბ.

პასკვალია. იანბეკუზ უს ეიფშო ურთ იანბაციაჟიოზ
ბარა?

ლაურენსია. იყალაბ უი აახეს ვემგბეჟაყა წერ.

პასკვალია. ურთ აგზმალქუა ირგლშარ ყამლოი
ბეხბრა?

ლაურენსია. საროუ?..

პასკვალია. ბარა...

ლაურენსია. სა ფხაშია ბზიას სეფხაძანე ისეშთო-
უიეთეი კერ წუეიტ,

ანა სა სჭოგ იხერჟიჟიარ აღშოოიტ რეცქუა.

სა ურთ ზლაჩხუაქუო სეუ ხერხაუამ ზენდა.

სხეი სფსეი სახგენდარქუითუ სა სეილაჰაუეიტ აფსთაზარა,

სლახგენწაგე ისნათარც სზეჰიო რაციაძამ.

აჩთეილაჰიარა საშთან სეყამ დაარაკ,

ეგგერთ ზეგე სრეიციაძეკუა სეილაჰიოუბ.

ძატივ-ქიტივკ ალაგვ აქეთან უავ დზგზხვშო
 აკ სგვგმ, სგუ ბზიოლუბ, სქდაჟ ბზიანარტივ სკყოლუბ.
 შებუხვაკ ჰია სხუ რხიანე იშვსთახელ კრესჰოიტ,
 შუხვაკ-ჰიაგვ — ხშოცაკ ნადკლო ჩაკ ეიქუძნე.
 აუს ანგზუავგვ ძუხაკ ხაშიაშიაძა სნახლო...
 ამრათაშიარაზ შაყა ივუაზგრჰავოლუხეი,
 აბაჰია ბლეილარე სახათოლუ, აჟემჟიაქუა
 ააქოხნე იქაუა... ავნეყა აკუხარგვ
 ისემოლუ სუსხუქქუა მარილა სრგხდაუეიტ.
 სგვნე ეილგრვანე, ირეცქმანე ისემოლუბ.
 ურთ ხვლა სხერხრაცე იხჰოლუ სარა საზჟომ.
 შიარახე იაშოლუ გვგ-შიგვგუშია,
 ირეშოლუბ ივნე აჰისახუქქუა,
 იზუხდაზ ხემძლგბაფსე დდგრგოიტ,
 ნას დარა ჯოლუკ იშორეშთალარა იფშოლუბ.

პასკვალია. ყაზშის ახაცია ზევგვ ირემოლუ იარა უბას აუბ,
 უახგენდაივუათხაუა ჯა ილაფშო ნაუხშიომ.
 მამ-ჩაბ ჰია აკ იაჰარ იფსე იხეწუბ უჰიახბ,
 ახა ზევგვ რგუ ითოლუ აკოლუბ — ეგვა ილასნე
 რგუ იშათახელ ჰეანე ჰრგზნავარ რნაპაჰოვ.
 ზნეკ რნაპაჰოვ ინეიზ ლეზგვ იმცაციაროლუბ,
 ნას ტივკ ულავხნე აუბ იშოუხუათშოუა დარა.
 სმანშიალახეიტ უბრაავგ ჰია ივგზცია რქოვ დახგრხოლ,
 დარა ვაძაკ ნაბ შოლგლოეიკშოა ირახერხიო იქოვ-
 ნეიხოიტ.

ახაცია ირულაკჱ ზევგვ რანახოიტ, ირნაალაუეიტ,
 ჰარა ჰათხეძ აკ ალაშიარგვ გუნაჰარას ირკოლუეიტ.
 აფჰივზბა ლზე აჟია ბაათსეკ რჰიარ აწკგს დგფსერ ეილჟუბ.
 უს ზზერჰიაზგვ უბრი ნახეს აძი ხაწა დივადომ.
 აბასოლუბ ამცჰიაცია აჟიაგუბზგლლა ჰზერჟაუა.
 ზნასეფ გყოლუ აფჰივზბავგვ ახაცია რაჟია ხაზემწაზ ლოლუბ.
 უბზიბარა აცენურას იუვსნე იცოიტ იუხგრჩანე.

აკომანდორ (აპისახუჭქუა ინაცია ნარგქუენგ).

აბართ ავგჯა სრგჰიოიტ ინხარცე.

ლაურენსია. იზაკუზეიშ ითახეუ იპაიპიარცე სენიორ?

აკომანდორ. აბას შიხე აფშენემწო შიცარაკ შთა უაპა
ისზეჩჰაუამ.

იაამთოუბ უაეიშთა შისეხხუცრაზე სარა.

ლაურენსია (პასკვალია ლხე ნალაფირხანგ).

დგზუსთა იზიპიაუა ართ აეიაქუა, პასკვალია?

პასკვალია (ხუთ-ხუთლა).

ბა ბოუბ, ბეიწამხან, ბგვ!

მაკჰან იახტამ, ბგვ!

აკომანდორ (იჩგრყუანდა-ჩგრგუბზღენგ).

შია შიოუბ იზგესპიაუა ახგგულგრქახქუა, აღმასქუა!

სა სოუმი მშიან შიგზხდფშუ, ზნაბე შიანგუ, შიგზტიუ?

პასკვალია (ილპიო ლქჰამშიო, დგტხაშანგ).

ააი... უსოუბ,— ნას იშოფა...

ლაურენსია (დაახეხუმარშია, ახა ლწაბგრგ ნადწანგ).

ჰაუტითე ჰარა, უი იაშოოუბ, ჰაუშაწუციოუბ,

იარა უბას ალა მაცაროუბ ჰაგაშოუტიუ.

აკომანდორ. ნას უს ანაკუხა ისემამი სარა

ავნგყა შიადი ჰია შიპიარა აზინ?

უა შიგმალა შიგნხაშჰამ, შიგზციშიოი...

ლაურენსია. უა ჰამალა ჰანხომ, იადგრუეიტ უი,

ახა უახე საბგგე დნეირატეე უჰიანხაზარ,

ნას შიარა მუკუანგ ჰაუზნეირ ყალონ ჰარგგე,

ახა ჰა ჰამალა ჰაზნეიშჰამ უსგგე...

აკომანდორ. იბზიოუბ...

უს აკუზარ ნას ჰააიტხმარ აკუხეიტ ბაბ...

(დგჩიოიტ).

იააშოაზე, უაჰ დარჩარგნ უი დაარა!

ნგხ, სცაპ სარა, ჭლორეს, უარა იუდგრუეიტ,

შინეიმ-შიააიშ ჰია შორაპიატიჲ ართ რეიფშჷ ჰათერ ზმეტი

ჭლორეს (აპისახუჭქუა რახხ).

იაზხოუბ უაჲიშთა აბას ეიფშჷ აჩოგრხხარა,
იშიფეიფშოუბ უსგგე უი, ნას იარბან შიჩოგზშიგრხხო...
იზლჲეიფშოგმ არბანუ იახხა, მამზარ უაწიგ...

ლაურენსია. იახხა სა სოუბ ზჰიაუა უაწიგნდა დეჭუდარ
აღშოიტი...

ჭლორეს. იჲიდგრუანდაზ შია შიზგ იხაკუტი ჰამთოუ
უა იწიახუ?

პასკვალია. ჰა ჰზე შია შიჰამთაქუა აკაკალა ზეგგე
ირეილჲუბ ჰაშკლადშორა შიაყუწერ, ჰაშთა შიხეწერ.

ორტუნო (პასკვალია დეღჭოაჩოგრბო).

სა იბასჰიო ბზე აზეშთ, უი აყარა შიჩოშიგმრგციგმან,
აკომანდორ იხაარგტ აჰამთაქუა ეიპაკე,
ურთ შიანგრხგფხმადალახა შია შიზგ იხმდგრჰიაგა დუხოიტი.

ლაურენსია. შია შითააცია იმაჭემქუა იშიზაარგეიტი
იახხა აკუაც.

ჭლორეს. იაჰზაარგაზ იარბანუ აკე შიახთინიწომ შიგგჯა...

ლაურენსია. კუაცს იაიფეგხმაშიო ზეგგე იჰაჰუეიტი,
ეილგეიხომ,

ახა ჰა ჰეგ შიში-ჩოგთქუანგ იჭოტტარგგე აღშოიტი უი!

პასკვალია. ნგხ, აამთა ააგეიტი ციგმაშია, ავნეყა
ჰუსქუა ეილაჲუბ.

(დცარ ლთახუბ).

ჭლორეს (ლაურენსია ლნაბე აანკვლანგ).

ო, სგლაშოარა, სხგეგულგრჰახ—დაჩოაძიგ იზეჰია სბეჰიომ,
სა სხოუბ, ზნგზაწიგკ საქუითტიგ ბეგუძრა...

(ლაურენსია ლლაკთა წარხუნე, ირუციგმანე დიხფშოჲეიტი).

ზნგზაწიგკ ბხატიგ ეშაკ იეიფშჷ გუსგდკვლანგ...

(ღგუძრა იჩაზიკოჲეიტი).

ლაურენსია. უნასკადა ნაყ!

(დიგუთასუეიტ ნაყ ჭლორეს).

ორტუნო (პასკვალია დააიგუდკვლანგ).
იაგაზებპიარგზეი მამ ჰია, აკომანდორ
დაქუითუპ რაფხმატიი აუხა დბეცშითალარც...
სარა ისემამი ბებზიაბარა აზინ?

პასკვალია (ლჩიმიპგწეიანგ).
ალახშა! უუავემ უარა!

(აპისახუქქუა ართ ავჯაგაგ ირგუთასნუ იკარუეუეიტ,
ნას დარა ჳნუ ირუციციოიტ).

ჭლორეს (დანგვაგლა, იუათია შშუა).
გგ, ავსთაა იიშიიხმოუ! ჰისახუქქუამ ართ! იჯნგშქუოუპ!
აფარდა.

AB 30.8

რეპროდუქცია
ქართული
ბიბლიოთეკა
თბილისი

აპგაბიი ასახდა.

(ადეკორაცია შოკაც იყოფი. ამრა აძე იძალოიტ. აქვიან
აშიაფშ ხეხუხულა).

ლაურენსია. შთა ჰალგაროუბ აიცაიქიარა ჭრონდოზო,
ლასგ-ლასს ჰშოეიფელოზ ლაფშოქურწან აუაა,
იახაბალაკა იგუაროუბ უჰიან-სჰიან.

უარგაგ უფშორა, ურტიაში,
უახგენიბეთოუ უეიქუკააში,

უაგ ილაფშო აახარტიე იახგეყოუ აყენტი,
იაჰზერჰიარცე რთახგუბ: „იადეიქუნაგოუბ უბართ“ ჰია.
სა უს ეიფშო იყაქოუო საჰარც სთახდამ ზენძას.

უაყუწ ჭრონდოზო... სუჰიაუეიტ უბიბარა აწგხულა
უაჟიშთა ნახეს ისოუმჰიარცე აქიაკ სარა ზენძას.

ჭრონდოზო. იზგ, ლაურენსია? აბას სა სზგ ბგუ
ზნაჰიხაზეი?

დუნეი აქო ფსთაზაარას ისზექუუ ბარა ბოუბ,
ბა მამ ანგბჰიაგაგ, ნას იარბან ისხენხა?

ო, უი საჰიანდა სეფსგრ ხარა ისზეილდუბ,

უახგაგ-ჩოგნგაგ სარა საზხუცუეიტ ჰაინასგფხარა,
უი ბასჰიარგაგ სთახგუბ, ახა ბლაკთა სახგენფშოგლო
მამოუ ჰია საბჰიარშია ისნათოიტ სგუ, საგაშიოიტ.

ლაურენსია. ნას იარბან თაკს სარა იუასჰიარც უაჰა
ისგლშო?

ჭრონდოზო. ო, უი სარა ზენძაკ სთეფ სგქუნაყარცე
იყოუბ!

იზაკუზეი, იყალზეი, სგფსგ იბხგენკუკულა იბგშოთოუ,

სგბზნაბარა ბჰია ბგუ აქუნდა ინაზმგდოი?
უახგაგ-ჩუნგაგ სგუ ბოლუბ, სგუ ბეტწიაშამ
სხგ, სფსგ, სგუ, სხუცრა—ზეგა ბა ბოლუბ!
ო, ზნგ-ზენლა ბხგ-ბქუგი ბლაკთა ფშოძეი რსახა
საქუგუკააუა სგუაქუგ ითახუხუა ისირხა იშოთოუ,
სატიაშბაუა, ბჩუნგრციაეიუა ბანსფელალო სააპკოიტი.

ლაურენსია. უარა სა იზბო აჩუნგუშიტირა უთახუბ.

ჭრონდოზო. აბარ იშოგსჰიოზ, ბციაეიშა ბემბოი!

ბა ბგდა დაჩაძიგ სიზუნგუშიტიუამ სარა,
ბარეი სარეი ჰხგ ჰგუ ეიზუთ ჰანეინასუფხა
უბასყან აუბ სარა სანგუნგუშიტიუ ზუნდას!
იანბალშაროშ უბრი, ლაურენსია, იჰიეიშ?

ლაურენსია. ას ეიფუშ ანაკუხა აამთაკ ანუმოლ იაქურშიან
ცქმა იხგ აზუშთნგ უაბ ილგმჰაქუგ ინაგდა,
ნას ჰაბაცია დარა ეიციაეიბ, ირგძბუბ...

(ლხ დთახუცუა).

აიაშაზგ, სარა საგაუეილაჰაძომ დაარაკ...
ახა სანხუცდალაკა უსციემღეწიყაანგაგ უყამ.
სგუ იაანაგოიტი უბას: უაეიტი სხაქუითრა ნგჰნგ
ახაწა ცარაჰია სჰიარცგ იანსუნგუთახო,
დაჩაძი ილა სჩუნგსშაჰარ აწკეს უარა უეილფუბ...

ჭრონდოზო (ამგრგურღა იხგ ითანგ).

ლაურენსია, ბა ბოლუმა ას ზჰიო!?

ბა იბჰიო ალა შთა ნახეს საქუითგბტიუეიტი აუბ
ბაბ იქუგ აციაეიარა ყასწარც?
ეგა ისუნგრლასუაზარგაგ ისემამი აზინ?

ლაურენსია. ას ალა უზემჩჰუაზარ იანუთახგუ ზამა-
ნოლუბ.

ჭრონდოზო. ო, სგუ აცაფნა, ბა ბახტიგ გუჯბარაკ
ზწამ აბზიბარა სჩაფსასტიგრც შოსგლსგრშოო
ხაწა იახა ნახეს.

ლაურენსია. სა სახატოე გუჰბარაკ უბარცე
იზალშორომ.

სარა იუსთახ აჟია სეიჟაუამ ბზანწკ.

ახა, აიაშახე, იუცეზხდარემ ჭრონდოზო

ახაწა ფჰიეს ჰია შია შიგზლახხუაქუო ზეგე

რგწკეს იშოეილდასშო უაჟიტიი სხაქუითრა ისემოუ...

ჭრონდოზო. იზდგრუეიტ უი, ახა ნას იუური...

იხაწა, ლაურენსია, ბა ბზე ჰა ჰაიდგზაარა

ხანთერაკ აწამლარტი სშახზნეყუალო ესნაგე.

სა ისთახემ ბა ბგზალარც ბხგრკუა-სგრკუო...

ლაურენსია. იზხოუბ, ნას—უაჟიშთა უცა, ჭრონდოზო,

სარგეგ ავნეყა სცაპ დარა მვაკ ალა...

ჭრონდოზო. სციოიტ ლაურენსია, ბარა ბემგუააზაიტი...

სშოიოიტ ბემაციარა ბნეჟნე სახეცაუა...

(დციოიტ).

აკომანდორ (დნალგდგელოიტ იქმაჰ იცნაჰიო, დგხუ-
მარუა).

იახა ისექუქოიოიტ შიარაცარა ჰია სთეწრა.

ბნარცაჟე ზბოზარ ჰია სახააქეგელაზ შიარახე

იუზავემხუაზ ლახკგახა ისფელტ იშიაფე-რჰაფუა...

ლაურენსია. ანა აძე სეძხან, ისემანე ძიძიატიჟუაკ...

სეფსე აითასკეპ ჰია სანააფსა სააქულან ას,

სეფსე აითასკერ ნას სეჟეხერც სეუ ითოუბ სუსახე.

აკომანდორ. აბას ეიფშო სა სატიამბარა ისეზდგრუამ
იზმანოუ!

ეგერთ ზეგე რგლემკაა ბლადეშოგქუსწეიტ სეუ ბეზცან.

ბარა იბეწალა სეზდგრუამ ბემჩე-მიუა,

იბასჰიო იარბანუ აკე ბხე აზებშთერც ბეუ ითამ!

ბა ბჰოე იზბოიტ აკუმზარ აბას ეიფშო ჯა სანემიაციტ!

ეგერთქუა ზეგე რჰოე მარიალა ილწუან საჟია...

სებასტიანა, ხაწა იცახმოუ,

უი ხაწა დშოიმაზგე სა სზე ილჰიოზმა მავ ჰია,

მარტინ იფიესგეგ უბას...

უი ხაწა დიციციეთი მგებეკ აბეესანდა,
სგუ დშახუახ შოგლდგრზ ეიფშო,
სპიატიგ დაზაიტი ზენდას!

ლაურენსია. ურთ უანდაგეგ აძი იაკუმგზტ ბზია
ირბახაზ,

უბრაგეგ ირციალაძუახ ეგეყამგზტ სენიორ.
ნეხ, უშიარაცარა უზეშთოუ ეიპა იუზეილახაპ...

ავგსთააკ დსგდგგლოუბ სპიარენ, ახა იაბაყოუ
ავგსთააკ უარა უეიფშო ინგუეიგომ აჯარ.

აკომანდორ. ო, შთაკ არი ბზურჩეხურდუა, ბჩხეგრცია-
ქიარაკ ჩპაშა ამამ!

ნასკ იარა უი ბეზგეგ იშოპამხა, მათ ბეზწას!

(მჩლა ინაპაჰუ და:იგარც დალაგოიტ).

იაზხოუბ, იაზხოუბ შთა ამშოგარა,
იაამთოუბ აუს ჰაზენეიგუარც,
იშთასწაბ ნაყ ართ საბჯარქუაგე
ფერხავას იყამლარც,

(იშთეიწოიტ ინავსან იზცი იხჰუეი).

ნაპე-ფშოქალა, გურთიგ-თბაალა
ჰახეიგუბზეგლუა ჰართ,
აბჯარდაგეგ ინაზქუსკლო
იკვლსკაალოიტ სარა.

(ლაურენსია დააიგუდგრდუღუღულანუ დაანიკლოიტ).

ლაურენსია. სენიორ, უსყუაწ, უსყუაწ, უხე ეივგსმა!

აკომანდორ. უაქიტი ბჩოგრხხარა ბაშოოუბ ბარა ბზენ!

ლაურენსია. სენიორ... სენიორ, უსყუაწ ნაყ, უი ნამეს-
დაროუბ!

აკომანდორ. უაქიშთა ბესზოუშთუამ, უაქიშთა ბაზაა-
იშოტ სპიატიგ...

ლაურენსია. უსყუაწ ნაყ, ალახშა! (დგაპიოიტ).
ნხაჯ შა ზლან იყოუ იახუალაქა არახა...

ჭრონდოზო (ახეკა ბეარა დააფთანგ იააშთიფააუეიტ
აკომანდორ ინგშთეიწაზ ახეცი ახეჟეი, ნასგაგ აფია ქა-
ცალა იშთანხანგ იყოუ აკომანდორ იხე ნაიეირხანგ დაა-
ციაფიოიტ).

ულგდწ უაჟეგწიყა იშაჯზო, მამ ანაკუხა
ეგაგყამ უარა უზენ!

აკომანდორ. უარა, ალახშა, იშთფოუგუალი?

ჭრონდოზო. ლახშამ არა იუდგელოუ, სენიორ,
იმლაშუა ქუჯმოუბ! (ლაურენსია ლახა)
ლაურენსია, ბცალა, ბეიწამხან, ბგვ, ბცალა!

ლაურენსია. უარა?

ჭრონდოზო. სარა ბგსციემშიან, ბგვ!

(ლაურენსია დგენ დციოიტ).

აკომანდორ. სეივსციეიტ აკუმზარ აჯნე იშთფანსგე საპია..
ახა ეგაოურემ, აბჯარდაგაგ დეილგსებ უი სარა.

(ჭრონდოზო დიგუდლარცე იაქუიკაუეიტ, ახა ჭრონდოზო
იხეც რხხანგ იქუიკაუეიტ).

ჭრონდოზო. უჩაანკელ უა სენიორ, მამზარ იხიოუბ
უხეჟა...

უი ნოუსგშთერ უფსებხრაგაგ უი აკუხიოიტ.

აკომანდორ (ლაურენსია დგზლაცაზ ახა დნახაფშონგ).
დციეიტ... გგ, ანხავწიყა, ალახშა!
იშთაწა უაჟეგწიყა ნაყ იშაჯზბაუა სებქა!

ჭრონდოზო. აიაშა უჰიეიტ სენიორ, სა სენხავგ-
წიყაოუბ.

უი უმასკერცე ბაშახაზგაგ სგუ ითამ.
ახა არი უხეჟა უზსგრგეერცე სგლშომ.
უი სემაზარ სთახეუბ უაასგუალანარშიალარცე...
უაჟიშთა, სენიორ, იუასპიოიტ უფსე უთახშია იუმაზარ,

უხამდემოკუა უქუგეენგ უცალარცე იშხახუთოუ.
უთაუად ზქუა სნგქურფშოშია უდიგქულსეიშ შთა სენიორ,
უხამდემოკუა უქუგეენგ იშოგზბო უცალსეი!..
უხამდემოგრც ბაშოგაგე იანაქუუ, არი ისკეუ
ახქუა უგუდგსწოიტ აუპ... უდიგქულ შთა! აბას!

(ინაპე ნარხხანე ამჟა იირბოიტ).

აკომანდორ (იაპაუა აგურა მგო, დაქსხაგაახო).

მაპ, იალშოომ უი!

ჭრონდოზო. უეიწამხან, უცალა!

აკომანდორ. იხასწომ ისაპაუა!

ჭრონდოზო. იხაწა!

აკომანდორ. მაპ, მაპ, უი ბაშოოუპ, — ანხავგწიყაოუ?!

ჭრონდოზო. ანხავგწიყაა...

აკომანდორ. იგუალიტ?

ჭრონდოზო. იგუალიტ...

უეიწამხან, უცალა! (იხქუა დიგქუიწარცე იაქუიკოუეიტ,
აკომანდორ დდიგქულოიტ, დახდცო).

აკომანდორ. ადუნეი ააპიგრც იაქოგზააპ!

ჭრონდოზო. იაქოუპ იააპიგრც უარა უზენ!

აკომანდორ. იბზიოუპ უი, ჰაიქუშიახბ დაჩხა ჯარა!

ჭრონდოზო (იბჟე აკომანდორ ინეიხეგძანე).

უი უსყან იაპპიალაპ, არი უხქუა, სენიორ,
ესნაგე უარა უზე იხოიანგ იშოგყოუ დგრ...

აფარდა.

ახვათიი ასახდა.

(ავნე აბარწაჲჲ არგმარახე იტიოჲჲ ესტევეანი ალონზოი. არგლდა-
რახე ანხავეი ხუანი რბჲჲჲ ლეწაჲჲჲ ეიცაჲჲჲჲ).

ალონზო. უაჲიშთა ზეგეჲ ირდგრუეიტ ესტევეან,
აკომანდორო იხეფეშოუ, ინაბაწყა იყოუ ანხაცია,
მჩე ზემამ აკ იაქუიოთემ ატიქუა ირეიფეშონგ იშოიფხეადო.
იჰამოუზეი ჰათესთაზაარაჲჲ? არგცჰარა, აგუაყრა,
ესნაგე აჩოვლარყურა, ჰხე ჰფსე ესქეგენგეჲ რეციშიარა!
წარალა ილაშოოუ აფსთაზაარა ზთახნე
იჰალოუ მიქუმე აუაჲა ჰა ჰავნუწყა?
ატიფლა ხელაფეშორა აზერურცე ზელშოო,
იჰამოუ მიქუმე წარადა ხშოგვ დუ ზმოუ?
იჰამოუჲ ახეშეცბე იავგზოუ არფარ სირჲჲჲ,
უბას ათეფჰაცია, რნეს ჰია ურნეჲჲჲრატია,
ახე ურთ ცასჰია ალაშცარა იწრეჲჲჲჲ.
მცხაწარას იყოუ ზეგეჲ კათეიქუაწიან ირფან,
ლახტერაკ ჰართაუამ, იჰაკურშთან ჰარკეჲჲჲ.

(დააფეშოჲრჩიანე, იგუამთა ანეშხე).

ნაყ-ნაყ იაჰეიფეშოხაშოა რეძბუეიტ ანაბ აფეშოცია!

ესტევეან. ანაბ აფეშოცია უაჲ რაჲჲჲ ხაიწო იყამ.
ურთ ლახეგენწას იჰაუშოოუჲ იზხეფეშოუა,
ჰხედგელოუ, იააუშოა აკ რელა იაბადომ.
ურთ რაჲჲჲ ჰარა ჰუს აზე იფერხეგე დუმზარ,
ხერჰაგეჲ ალანგ იზეყალომ ბზანწეჲჲ.
ურთ აჰაპცია ირგვზციოუჲ, ბარბაროუჲ აკუმზარ
აუს ზლოუ იარბანუ აკ ალშოომ ირჰიარცე.

იუზარ ელდემში უბარტქუა ზეგეგ რწყვს
უი აყარა იუადავმი, აუაა ირზეილდუ უსკ:
იგუათაზარ, სენტია იაანაშთშოა აჩუავრა.

(რგუ რჩანამყუა დააკლსუეიტ აკომანდორ. ირჰიო რუჰამშიო,
ინეიხუფშო-ააინუაფშოუა იაქუხოიტ, ნას რგუ ააფსანზ სალამ
ირთოიტ).

აკომანდორ. შიზგრშიაზი ას ეიფშო შიგწყყარტოგ?
შიტიაქუა!

ესტევან. მავ, უხხა ზგუეიტ სენიორ, იშოთაჰიატოუ
აბრი ეიფშო...

უარა უქოვ ჰარა ჰტიარცვ იშოთაჰახუთახუ...

აკომანდორ. იშიგმოუხეი არიაბჰარაკ აქიაბჰს უავ
ღზგწყყარა?

ესტევან. იჰამავუშოუხეი უს ეიფშო უავ ღზგწყყარა.

უარა იუზემდგრუა ჰარა იუაჰჰიო იარბანუ...

აქიეფშაა იუათიეიშიეი შიარახს იახხა, სენიორ?

აკომანდორ. აქიეფშია ისათიეიშიაჰ ჰია იუასჰიარა სგზ-
დგრუამ...

ზეიფშო სგლათშო ახარატი იმვასუანგეგ იზხეგმეშოც
შიარახ მძანრადაკ ზბეიტ სარა იახხა.

უი შიაფგ-რჰათუა იშოთუუანგ იანცოზ

იუბარ შოაყა იფსეილარხუაგა დუხეი...

ახა, ხუაჯუას იზმაზგეგ ეილსგრგუეიტ...

ისკვრცგეგ დაარაძა ისთახუჰ ხარაკ იმგაკუა.

ესტევან. უს აყარა უფსგ ზეილაჰაზ აშიარახ
იშოთალშოახუა იუმკკუა იუციცადარც...

იაბგკუშ უსყანგეგ იახამოუ უი, სენიორ?

აკომანდორ. იშოთასჰიარა იაბგკუჰჰია — არირახხ უახგე-
ფშოლაკა

აკარშირაქო, ახუქუა რახხ, აყუარაქოვ...

ახა იახანძაგეგ ისკვრცვ სგლშოან სგყამ.

უარა იულშოაუეიტ უსგცხრაარცვ უბრა...

ესტევან. სარა ისზეილმგრავიტი ართ უაქიაქუა ზმანდჷ
ადიგრ იზე იუჰიუოუ, მამზარ უზქუგუ ზაკუი?

აკომანდორ. უარა სა იზბაუა აქია მაინაკ უზემდგ-
რუაზააბ...

სზებციაქიაუა უფჰა ლოუჰ!..

ესტევან. იშუთა, იშუთა, სენიორ?

აკომანდორ. უფჰა ლოუჰ სზებციაქიაუა.

ესტევან. სენიორ!..

აკომანდორ. ლაურენსია! ისხამშოაკუა იზდგრუეიტი
ლებდგდგ...

უი უამაშია იბატინგ იზლაყოუ არბანუ?

ნასგდგ ლახჷ ლუთაროუჰ ლარა, ავნგ უანნიელაკა...

ესტევან. იზზე სენიორ, დზებსგრუყაარგზეი?

აკომანდორ. დზებსგრუყაარგზეი ჰია უშოთაწააუა, სა სზე
უი ლთან ლრგციგაადიეტი, უავ დლგდლგმკვლადაშოაშია...
ეგდგროტქუა სარა სქუგ უი აყარა რჰიადომ.

პატუსგდგ ირფხადომიტი შიგსზააი ჰია ზზენასგცჰან.

უი აყარა ზჰიატიუზიეი, ნხავგჷ

აბრირახჷ დგყოუჰ იხარამქუა,

უბრი იფჰიგს დგსზააირაც ლზენასგცჰან,

იშოგსჰიან ეიფშო დგსზააიტი ივბალემტიგქუა საქია.

(უბრი ამთაზ ანნაცია ააირა იაქოუჰ).

ესტევან. ახა ნას იარბან უი ნამგს დუს იაწინ იუბან?
მამზარგდგ ას უქუგ აათედიდიადანგ იუჰიაქუო
არა ჰა ჰქუგ იათეფნგ ისფხადომი.

აკომანდორ. სა უამაშია იზბოიტი აბას ახემდგრ ცია-
ქიარა.

(ალაჰ აალხშია, დაახეჩანგ).

იშოთალშოახრა ნადარაკგდგ დგშოკდგსგრც ადი შიარა!

ესტევან. უარა უნაპაწაყა იყოუ, ულაფშო ხაა ნახხელ
აუასა ძებაა თენჩი ანხარა იაშოთოუჰ.

გურტგლა, გურაზლა აწიწიაპია რფხძე ნაფხაპიო,
იაქუბ იშორელშო ალა რჩორგუაყნუ უმაწ რურც.
იაგამაქემ ურთ რქუჲ ჰათერ ზქუწათიუ აუაა.

ალონზო. იშოაკემ ალა ჰაპისაქუეი ჰთეფჰაციეი რგზ-
ნეყუარა,

უარა უზე ნამეს დურაკ აწანგ იზბომ.

აკომანდორ. ას აიპა შიგნამეს ჯარა ილაშიერყუქომ?...
იაბაყოუ მშიან იარა? არა, აქეთან? ჰგ-ჰგ...

იშითახემხარი აბართქუა რზე ჰამთას იშეგსთარ ჩენკ?

ალონზო. ძიერვგკ გყოლებ, სენიორ, არა

აჩენ ზეზთეწნე იზმოუ,

ახა ბეჟეიჰანრაკ ურთ

ნამესს ირემოუ მაქძოლებ.

აკომანდორ. შიართ იზბო იშიპიარ შითახეზარგეგ ყალაპ,
შია შიეიფშო იყოუ ჰათერ დუ ზქუუ აუაა სირქუა სარა
სხე ყუნემშაკუა სჩახაშიედსკგლო ზენდაკ შიბატუდას-
ტიუაშია.

ახა იახხოლებ აბართქუა რეიფშო აციაჟიარა უაჟიშთა!

სგუ იანაგონ სარა, შიართ შიეჰისაქუეი შითეფჰაციეი

სა სგლაფშო ხაა ირხეუ ჰატუ დუს ირფხაძოიტ ჰია!

ესტევან. ას ეიფშო ახეჩჩარა იახხანდა ჰა იჰამბაცვზტ,
ნასგეგ ართ იუჰიაქუო აკ იაშხამ, ზეგე მცელებ!

აკომანდორ (იხე შთეხნე დგრხხეჩჩო).

მაპ, შთა იზბოიტ აგუქუდღარა შოგმარიოუ არა...

იზაკუტი ჰაიუანქუოუხეი ურგზხუცგრ ანხაცია!

იზაკუტი გუქუდღაროუხეი აქეთან იაჰზეფშოუ!

ქალაქეზარ, უი ჩოაკელებ; ჰათერ ზქუუ აუაა რზე,

უა ვნეს იყოუ ზეგეგ ესქეგნგეგ რგში ატუბ.

ახაცია გურღაჟეიტი ურთ რგჰისაქუა დანრგსასუა

ზეგე ირდგრუა, ჰათერ ზქუუ, ხეგდ დუ ზმოუ აუაჲგ.

ესტევან. ას ეიფშო აციაჟიარა ჰარა ჰაზლაბეო მაქუბ.

იხეგმძღედაძოუ, ზაკუან ზიმამ ქალაქეგეგ ყალარგმ,

ირგმაზაროვებ აქალაქეჭუაგა ახემდღ, აზაკუნ.
იანხანდა ირგმამკუა ამჩემზარა ითაგვლანთგაგ,
მეშუკემზარ მეშუკაზ იროუროვებ ურთგაგ ხაწგუაშაქ!
ჰარა აგურა ააგოიტ იანხა, მამზარ უაწიგ,
ზეფხბე ნათხმაჰიაუა მახუქშალა კრგუნე იზჰო
ნხავეტილარ რემჩ მგრხო ირგქუტიოუ შახანდგრხუა.
ზმანუქუა ზჩალანხაადო აძიგ იწიჰაარცე ზალშოში!

აკომანდორ. უაქიგწიყაა შიგზენტეკ იმუგზბო შიგქუწუნე
შიცა!

არა, არი ადიაქუგ შიანემზაროვებ აძიგაგ!

ესტევან. იბზიოვებ ნას, სენიორ, ჰცაუეიტ.

აკომანდორ. ახა შიეიციგე აკუმ!

აძიადიალა, შიეილგწუნე, ხაზ-ხაზე!

ჰლორეს. იაარფსეჩო უგუაარა, სენიორ...

აკომანდორ. სარა იდსგრბაბ ურთ!

არა სა იზბო ალა ეიწგრხუეიტ უსკ მადიალა!

ორტუნო. სენიორ, იაანჰა იყალოზარ უი მინუთე.

აკომანდორ. ისაჰაუამ აკგაგ! შიეილგწ უაქიგწიყაა!

ახა აძიადიალა, შიეილგწუნე, ხაზ-ხაზე!

ალონზო. ჰარგაგ აბრი ზეგაგ ჰჩალარ აკუუ ესნაგაგ?!

ესტევან. სა მვას სეზქულაშოეი სეშონგყუაშოეი სა
იზდგრპ.

(აქილარ ეილგწუეიტ).

აკომანდორ. ნას უარა ირხეუჰიაარი აბართ რეიფშო
აჰაიუან გუართა?

ორტუნო. ანხაციანწიყაა ირხეუჰიაარი, ახა იჰიატიუბ
არგამა,

ესშარგაგ ურთ რქუგ აგუნემზარა შახანჰაუა.

აკომანდორ. მაბ, ცქაა შიანხუციმ უი, იზაკუტი ხემ-
დგრაა დუუხეი,

სა სყენდაწიყაა ახეშთეხრა! უავგ იბახლოუმა ას ეიფშო?!

ჰლორეს (აქივან ახა იხე რხანე, ინაპქუა შთეხნე).

ო, ზელფხა ჰაუშოა ანციან დუ, იშოფალშოაუა უარა

იშუდგრუა აბას უავ იიმბავ უს ხუაშკ
ეიწარყუაყუარც ჯოუკ?

აკომანდორ. დამაყადოუმ იარა, ანი აქულავ ტხამმა,
ქრონდოზო ჰია იზგშოთო?... უი დგყოუ მშიან უაჟიგა?
დგმშიაკუა, იგუალანგ იასაიიმგრხუი სგხჰა!
ახა უბრი აზგ იქუნაგაწიყა დაქუსგრშიტ უსყან,
იარაზნაკ, ავარხხახა იმთაკუა დეიზყა
დახაგგლავ დღგქუსგჟტ, აშაყუადა-ბაა იქოვრუა...
იფსახუაგა თანგ დახაოუსგშოთგ აუპ სგუ იალოუ...
ახა დაბაცარი, დგსხასგრშოთრგმ ბზანწკ.
იშაკუხალაკა იფსგ თანგ დგნსგჟუამ უი.

ქლორეს (აყერ-ყერჰია დგჩო).

უი იქუმქოიეიტ არი აბჟარაკ... იახა ახულფაზგ,
ნახახი ამგშიჰაწგს ახაგქუგგლოუ ჰაიიქუშიან
უბას იცია იხგსტ!.. უბას დგსხუახუეიტ უი!
შთა იფსგ ჰია იანხაზეი უჰიარატია დყასწეიტ.
აწგხუტიან იიულაკა იფსახუაგ შოთახ დგსციგვგნ...
იშამხგ იჩაიირგუეიტ...

აკომანდორ. დამაყოუმ უი უაჟიგ?

ქლორეს. აბრირახა დგყოუპ რჰიოიტ ჯარა... დახაგ-
ყაწიყაოუ სგზდგრუამ.

აკომანდორ. აბას ეიფშო ამშიარა ისგზდგრუამ იშმა-
ანოუ.

მშიან უი აგუმხა იაქუიმჰი სშრა!

ნას იარბანუ დგმშია-მრჰა აბრირახა იჩოთგხგ დხავოუ?

ქლორეს. მაპ, უხხა ზგუეიტ, სენიორ, უი ამშიარა
იატომამ.

უი გაძაროუპ იზტიუ, მამზარ იშოფაზჰიატიუ,

აწიგურ იახგუა ფსგძშია, იფსრა ახაგყოუ იქუწიეირა?

აკომანდორ. გრენადაა რგზენტეკ ზხგუმშა იარშიო,
არძგძო,

სარა, აკომანდორ, ნხავგწიყაჟ იგუალანგ

დგმშიაკუა ისეჭუიმვი სიშვრც სარა სვხჭოა!..
იხვზჰიოლუხეი ნას აბრი?.. დუნიე კამეით ახვკლსმა?
იააჰივრცვ იყოლუმა?.. მამზარ არი ზაკუი?.. (დციოიტ).

(იააიუეიტ ლაურენსიეი პასკვალეი)

ლაურენსია (აკომანდორ ინაიშთაწაშია).

მავ, უამაშია იბატოუბ აბრი ეიფუშ ავგვ-შიეგვციგვა
იახანდამეგ დახაანხაზ დახერხუმკუა.

პასკვალია. იჰამოლუხეი ხვთხაკვრთას? ჰხაცია, ჰაშციია,
ჰაბაცია,

ზეგვგ აბჯარდაქოლუბ... იბაჰარხარა ჰხე?

ამხარაგე ქუჯმა მლაშკ
იავგზახან ეიმდო იქუუბ,
ავგ იაშვზშია რშა იარშოგენ
აკრალ იქაჰიაცია!

აბრი აუბ ჰია იარბანუ ჰხე ზხაჰკრა აკ სვხდგრუამ!

ლაურენსია. იშობალშოარა იაჰხაბვარც აბასწოყა ზეგვგ
რზენ!

აკრალ იქოვ ჰაშოშოვთხმძე ნაჰგვდაროუბ უეიზგვგ.

პასკვალია. აკომანდორ დეიეილგემ იარა უიგვგ.

ხასინტა (დაავნახხნგ).

აა, სრეცჰაუბ, შისეცხრაა, სეშიწიახე!..

ლაურენსია. იბეხახეი, იყალუეი! იბეშთადა ბარა
მეჟოდა?

პასკვალია. იჰამჩუშოლუხეი, აკუმზარ ბა ბზე ჰა ჰხე
ჰშოათოზმა!

იბეხახეი ხსა-ბლაათვხ, იჰაბემჰიოი ბზექუშიახ?

ხასინტა. აბნა აკომანდორ დაასჰოაჰან ამვარხუარაქოვ
სიზემკკუა სიციააუეიტ, ახა ისეშთეიწტ ირზნე
სდირკვრც იმაწუციია...

პასკვალია (ლაურენსია ლახე).

იბბოლუ დეშოაჰკჰა არი ახაწა თხამშია!

ეგაჰამჩუშამ, ბბააშიიტ, იბაჰთარგხეი ცხვრაარას.

ლაურენსია. მიგკ ჰამან ჰშოგყადამ ბარგჯ იბდგრუეიტ...
 უსგჯგ...

ჭლორეს (ხასინტა დღეშთანგ დაივნახხუეიტ).

ბარა, აგაძა, ბაჰციცარც ბთახეზმა ბეჯნე?

ორტუნო. აბარ აჰიეჰიქუა რეიფშო ეიღყუყულანგ
 იახტოოუ!

ას აკათ რალაქრა მინშიალოუბ ეიჰაგჯე.

ჰგაუარბაჟი ამლაშრა იაჰოიქთეი კვრგჯე წუან...

(იაჰია აათეხნე).

უარა, ჭლორეს, უშახხა ააიწვრტნე
 დუღუალა რეჟივჟაქუა ეიდჰიალანგ იფა.

ხასინტა (დგქუფო). მავ, მავ, სგშომგროუბ აკუმზარ
 შაჰსაკგჯე სნეიუამ სშოეცნე.

ლაურენსია. ბგფშოი, ბგფშოი არახხ დაჰშააიუეიტ
 მენგო!

ხასინტა (დგჰკეუ ლჩორგმბგწყიაანგ).

უაჯ დგყამი აბაა, უშოფაფშოუ მენგო უმააიუეი!

მენგო (ასცენა დააქუგლოიტ, ნას ორტუნოი ჭლო-
 რესი რახხ).

შოართ შიეიფშო აუაა სირქუა როუმა

აბას ხგმდღბააფსლა იჰაზნგყუარცე იაჰოუ?

იზზე? ჰზებშოგრყააუეი?

ორტუნო. უარა უხაშოშოაანგ ურზააიმა ართ,
 მამზარ უზლოუ ზაკუეი?

მენგო. იყალოზარ სშოეჰიაუეიტ, შიხაწკე, ხასინტა
 დრეცჰაშოშარც...

ჭლორეს. დგშტიუბ, დგრციაჟიატეძემ ზენძაკ არი ალა!

მენგო. სარა სეისუბ ჰია სმააიტ არა, ახა იანამუგჯე
 საბჯარდან სგყადამ, აბარ სხეც, სგხჰა...

(იყუნებოუეიტ იხეც)

ორტუნო. უმაჰარრაცგჯე უაჰოუბ აკუუ, უეიფგსძაზაბ
 უარა!

უაქციფიყდა ნაყ იშოგზბაუა იშთაწა უხგც, უხქჟა!
მამზარ უეიქჟგსგყყყაბ ბათკანუშია ჩოგთ-ჩოგთ!

(დააიუეიტი აკომანდორ)

აკომანდორ. იხშოგკჟ ბეუხეი იგო? შიგზქოუხეი უსს არა?
ჟლორეს. ართ ალაგჟეიტი დგრვაგჟ იბუნტბგრცგ,
სენიორ...

ირათიარშოზაარგმ ანხარა უნაპაწყა.

(მენგო ინაპე იქჟკენ).

არი აბჯარლაგჟჟ ჰირშიარც დაქჟუბ დმაქარუა.

მენგო. იყალოზარ სუჰიაუეიტი, სენიორ, იგუოუთარც
ჰგუყარა

იარქოოუკრაც აღურა შთა, ჰბუაჩონგ ჰაზმოოუ აუაა.

ურთ უხგჟ დუ აშიშგრ იაცრგწუა რჩხალაკნგ
ირგმა იცარც იაქჟუბ აქჟთა ჰისახუქქუა

(აჰისახუქქუა ინაცია ნარქჟკენ).

იყალოზარ სუჰიაუეიტი ართ აურგშთუა იყოუწარც.

აკომანდორ. ნაყ იშთაწა უაქციფიყდა უხგც, აფხამშა!
უხგ იანყდაშოაზ აკუნ უხგშთაზ
იგაჟულშოეიტი უი!

მენგო. უხაწკჟ, სენიორ...

აკომანდორ. ჟლორეს, ორტუნიო, დეიდუფახლა დქჟაში-
ჰია დზგმწგსუა!

მენგო. სათოუმწარც სუჰიაუეიტი სენიორ, სრგცჰაშა...

იყალოზარ აჰისახუქქუაგჟჟ აურგშთუა იყაწა...

ჟლორეს. დაჰშრუ ჰიეიხსნგ?

აკომანდორ. ას იყოუ რზენ აკუმ
იხშიგრთა აბჯარქუა! ას იყოუ რზენ
ახგ ბელტიგმი!

ორტუნიო. იშოფააური ნას?

აკომანდორ. აა-რწიგლა იცია იხშიგრწიარაა.

მენგო. სრგცჰაშა, სენიორ, სგგუნაჰაუბ...

აკომანდორ. ექიმისწალა, იბუჯ ახდენდავო, შიმიმეტი...
აკ აზენ.

დღჰიპიაშოტ, დღღზეშოტ, ახა უი ხაას იშოეკენ.

მენგო. აბრიგაგ ქიჯანტი დლაფშონგ იმბოი ჰაზშახხ
ანცია!..

აკომანდორ (ხასინტა ლახა).

ბარა ავაძა, იბდგროუოუ ბგზციშიაუა?

ზეხაძ გყოი ზენამესგაგ უბას იდუუ ეიბაშეკე
იწკაგს ნხავგწიყააკ დეილახაბშარტი იზლაყოუი?

ხასინტა. სრგკვაშა სენიორ! აბასწიყაა სცია უმრგციგაან.
უარა იროუჰიაზ ალა სემწადგრსტ.

უარა იროუჰიაროუბ საქუითგრტიგრცე სხგ...

უილა უნამეს ზეიფშოროუგაგ ჰამბარი...

აკომანდორ. სა იბასჰიაუა ბაცნგუუარ ნას იფსგჩოხაპ
სგუაარაგაგ. ბაალა...

ხასინტა. იაბგკუუ სახაცო?

აკომანდორ. სა ბსგშთანგ ბაალა...

ხასინტა. უსხგჩჩარც აკუუ უახა უზსგფხააუა სარა!

აკომანდორ. იზუმი ჰია ბაშაგაგ იანაქუბკ იბზეიცოოუბ.

ხასინტა. უი აწკაგს ეიცთანგ სზგქუშოიარცე იყოუ არბან?

აკომანდორ. აჩუუარდენ ხაშცია ბგრზგსგშოგბ იბზეი-
ლახარ!

ხასინტა. მაპ, მაპ, სგზცომ სარა უარა იახაუჰიაუა,
სშომგგოზარ მჩემხალა...

აკომანდორ. იახხოუბ აციაქიარა!

აჩუუარდენხაშცია დგრზნგ დგრზეშოეშო, უოუბ უი ლთეფ!
ართ იიანხაზ ჰანგეეჟლაკა ისგქუშოიერშია — შილასგ!

(ჭლორესი ორტუნოი მენგო დჭარაჰოიტი. აკომანდორ დცოიტი.
ჭლორესი ორტუნოი ირუმანუ იდოქულაიტი მენგოი ხასინტი).

ლაურენსია. მაპ, ჰშოგზენტოიგკუუ ჰდიგქულაროუბ,
ჰიზცაროუბ აპ, ზნაბე ჰანგუ...

იღვმშაპეზე ინაშვდაროუბ უი
ართ ჰგუაყრაქუა ზეგეგ...
ბაალა, პასკვალია, აიზარახე,
აუსქუა უა პრეხციაჟიაროუბ...
ნას აცპარაჟიჰიაცი ჰამინგ
ჰაშოთაშოოუ აჰ იახე ჰცაპ!..

(იკოტი ეიბარუნე).

აჟარდა.

აფუბატი ი ასახმა.

(აკოროლი იფჰიესი რთუქუა რჰუ იტიანუ იციოლუ.
დნუენალიტ დონ-მანრიკე).

დ. მანრიკე. იახა დაარა აუს რუნააპ, იათესაზარ
აკუხაპ,

იციოლუ იხაადა! სარა იშუთაზური უაჟიგე?!

აუსა რძეხა აუნტი ანხაცია შააზ ადგრა

ზლარგსთარგზი? იშუთაზური, აა? ისგრჰუხარგმა?

ურთ რგრჰუხარა უს იმარიამ. რგხუდაქუა აზგრ-ხგრჰია
რგჰქუა შუთაგო!

(ილახა ინაცია ადკლანუ დხუცუა დუშგულაზ, აჟ ააიგულაშააზშია).

ასირ! უსოლუ, ურთ სარა შაანალა ისგრჰუხაპ.

(შბატიგე იხგზშია აჰიჰიარა დალაგოიტ). აი... აი...

შისგცხრაა! შისგცხრაა! აჰიენაფქუა, აჰიენაფქუა სეჟი-
ლუეიტ!

(უი იჰიჰაბე დარჰუზოიტ აკოროლა, დხუქუტიოუ აყუარდიგაჟ
დალგრნუ დჰაჰაუეიტ).

აკოროლა. ო, შისგცხრაა, შისგცხრაა!

დ. მანრიკე. საპ, იყალაზი, იუხაზი?

აკოროლა. დონ-მანრიკე, უარა უოუმა?

იზაკუტი ფხგდ ბაათესუზი იზბა!

დ. მანრიკე. იზაკუ ფხგდუზი იუბა საპ?

აკოროლა. დაარა ფხგდ ბაათესუ ზბეიტ: ისამსალ-ეიქუა-
წიხაპ,

ჰიენაფ დუძაკ აჩოძო, სზგქუტიაზ ასკამ

იზააინ ისგწათნაწიარაზუ!..

დ. მანრიკე. აგუხააა უჩაუმიგრგან, საპ, უფხედ ბზიუტა
არა სანააუნალა იზბეიტ ჰიენაფ დუძდაკ,
უზეტუტიაზ ასკამ ახა აჩოძო აჭუნანახან,
ანეიხა ამთაკუა ახაძალა ისმიტ.

აკოროლდ. ანცია ლეტხალა სალურიგუეიტ. აპიენთქარრა
არგცპარა ახეიგუეიტ.

(უბრი ამთაზ აკოროლდ იფჰიგჯე დგუნუიანე დზეტუტიოფ
აკრესლო დაღვრნე დღკაპაუეიტ).

აკოროლდ იფჰიგჯ. შისეცხრაა, შისეცხრაა!

აკოროლი დ. მანრიკეი. იბეხაზეი აჭკუაეი, იბეწალაზეი?

აკოროლდ იფჰიგჯ. ფხედ ბააფსეკ ზბეიტ.

აკოროლი დ. მანრიკეი. ფხედს იბბაზეი, აჭკუაეი?

აკოროლდ იფჰიგჯ. სეფსშართა უადაჭუგ აყურაან ლეკ-
ნაფრენ,

აფენჯერ იკელსნე, სნაბე იამცკლასუა იაძო იალაგუეიტ.

დ. მანრიკე. აგუხააა ბჩაბმგრგან, აჭკუაეი, ბხაწკგ.

ბეტხედ ბზიოუბ, არახა ახანახა სანააუაზ
ყურაანე აწლა იმზეტუტიაზ იზბან, ხეცლა სნაეხსენ,
იარა უბრაწიყა იმნე ილალსგრვრტ.

აკოროლდ იფჰიგჯ. ანცია ლეტხალა სალურიგაზააბ.
აპიენთქარრა.

ციგმარაკ აზტიარცე იყან, ლეტხალა იალურიგუეიტ.

აკოროლდ. გურვას აკეჯე ყაბემწან, აჭკუაეი, პარა
ჰ-დონ-მანრიკე ხმუგე დუ ზმოუ უაუუბ.

უი იფსე ახაგნძათოუ ციგმარაკ ჰა პაქუშიარც
ზალშომ, უბრი აყნეტი გურვადა ჰაციალაბ,
ჰაჩჩო, ჰახუმარუა, ბზაბაალა იმვაფააგალაბ ჰაფსთაზაარა.

დ. მანრიკე. უაეიშთა ისეშით აზინ იშიასჰიარცე სეზ-
ზააინ.

აუასა რძეხგენტი ანხაცია იარგუთიტი აცპარაეიპიაცია.
იუჰიოიტი იუდკელანე რაშოშოგუფხედ უურპარც.

აკოროლდ. ილაშიეშთ.

სარა ისეხუთოუბ სქუა ხაზარც ურთ რქუგ.
ისხფემოუ აუა იარგშთგზ აცჰარაქიპიაცია
რგფუიდაა ზკემ აპციას ჰარხნე მაცარა აკუმ,
ხლადშორაკ იატიუ აკ რგმეჭუა ჰარხაგეჭუაშია რბო-
ზაროუბ.

ნას ჰაპრა შიართამქუა იანჰარლულუაღაკა
იწეიფშოროუ დჰარბაპ ურთ ას ახადგზარა-ცჰარაქიპიარა.

(დუჩოტი. ილფიუეიტ ლაურენსია, ალონზო, ლეონელლო, ვუჯა
ანხაცია. ურთ იახელგნაშოლო იგლოიტ იფხაშაფხაწო, ხუთ-
ხუთლაგჯ აკ ეიბერჰიოშია იაქუბ. აკოროლა იფჰეს ისაბელ-
ლფი მანრიკეი ახალ აგუთახე იყოუბ).

დ. მანრიკე (დაარგდგვლანგ).

შინეიხა აკოროლი აპქუაქიი ახატოიუ ახა.

ალონზო. ჰნაშიგშო.

(ახაცია იშოგუფუ იწეიხოტი, ლაურენსია დახგვლოუ დენხოტი).

ალონზო. აუასა რძეხა იანგუ ნხავგეჰილარ რგხაძალა
ურთ რაქიეითაპიაცია ზეგჯე ითაბუბ ჰია უხაპჰიოტი,
აბას უბარა აზინ ახაპაუთახ, ჰაფსატინგ.

უარა უმაწურა ნასგფ დუს იაპფხააძოტი.

ჰუჰიოტი ზეგჯე ცქჰა უხე აზეშთნე ჰაშოშოგფხაგდ

უაზეძერგვრც, ქუნაგაკგჯ ჰაქურშიარც.

აკოროლა. შიგზხაშოშოარც იარბანუ შიგზხაახ, სარა
შიგზსეჰიო?

ალონზო. უგუ ჰრგცჰანაშარ ჰია აუბ ჰახუჰიო, ჰჰინთ-
ქარ...

ლაურენსია (აფხაყა დნგიასნგ).

იახხოუბ! სარა ისჰიოტი იახაა ჰახზაიი ჰაშოშოგფხაგდ...

(ახაცია ეიბარგუაყუა ილდმერჰიარც იაქუბ, ხუთ-ხუთგჯე
ლარჰიოტი).

იახაა ჰაუხაიტი, ჰჰინთქარ, აქუნამგა ბააფსე ჰაქურშიან
ჰახმოუ ჰარციუხაჩარც ჰაშოშოგზ ჰია უარა უქუგ.

არცკვაშარა დაპიაუეიტ ზხე იავეზბო ახარ.
უარა უქჷრენტი ჰა იაპთანგუ აიაშოლუ აპიენტიქარ.

აკოროლდ. ჰარა ჰნაპაწყა იყოუ, იაპხაფეშოუ
აძიგე იგუ ვბამტიკუა გულგრთას
ჰაიკერცე აღშაუეიტ ესნაგე.
აცხერაარა ჰა ჰქჷრენტი უი იგჰაქუამ ბჰანწყკ,
შიგზნაშოშორაც დარბანუ შიგზნაა?

ლაურენსია. აკომანდორ.
აკომანდორ ჰაფსთაზაარა ხეგმძღდაიტძეიტ.
აქუჯმა მლაშ დაგზახა დეიმდო დექუუბ ზეხგენჯარა,
იქმაძე ინათაუა ზეგე ნეყუიგარც დაქუუბ.
უი დჰალაშიეიქთეი იაპხაშოთნე ჰაყოლუბ ჰაზენტიეკ
ახუმარა, აჩარა, ათენჩრა, აფსშარა,
აკალა ირცჰაიშო იყამლსეიტ უი ანხაცია.
რცია რხძეძო ირშიანოლუბ იშოიმოლუ რგზენტიეკგე.
ათეფჰაცია დრგზნეყუოიტ იშახუთამ...
იმეწაშიაზ აძიგე ლჰიარა-ლჩარა დახხუცუამ...
უახგე-ჩოგნგე ინეიუენე დრგშთანეყუოიტ.
დემშია-მრაჰა აძიგე ჯარა დგზცომ,
ახა იახანძაგე ჰშიანე ჯარა იპაპშიომეზტ.
ნხავეილარე ზეგე რგუ რგხანე იყოლუბ დაარა.
ესააირაგე რგუნხარა აზჰაუეიტ.

(აკოროლდ დ. მანრიკე იახა დხაფეშოუეიტ).

უაქიე ხასინტა ჰია აქეთა ირიუაზ ფჰიგზბაკ
დემწარსნე დიმა დცან ხეგმძღ-ბააფსე ლოირგეიტ...
ლთენხაკგე მენგო ჰია ლარა დხექუშიაზ იზემჩჰაკუა
ას ეიფეშ ულზემნეყუან უი დრცჰაშა ჰია იპაპ
დაახერყანე ივგზცია დგდირკენ,
იცია-იქ ძაანამგაუა დგრხუახუეიტ უავე იშოიმბაც.
სა სზენგე იცქუა იხუეიტ, ახა სარა იგუ იშოაანაგო
სეფსე თანე სყალომ ინაპაქუგ.

ას ეიფშო აგუაყრაქუა იპამოუ რაციაძოუბ.
ურთ რეიქუფხაძარაწყყა აამთა რაცია აგოიტ.
იახა ჰაუზააიტ ართ ჰგუაყრაქუა
რწყხუტია ფუწიარც ჰუაშაპკებ ჰია.
აქუჯმა ფსემთი ზგჩოთხნე იპალოუ ჰალუხერც,
აკომანდორ იზუურც იქუნაგოუ...
ითაკნე იმოუგეგ ითიქრატია იყოუწარც!

(ლაურენსია ლვზცია შიანე ილზგუანე ილპაფშოუეიტ).

აკოროლა. ჰიარაქუუმა, სარა იზბაპ უბრი აუს.
(აფჰიეზბა იგუ დალსეშშია) აგუნაჰა - ცაგა!
ზგუ იანაგოდახ ას დეყოუბ ჰია აკომანდორ.
დუაგ - ზამინოუბ ჰია ჰგუ იანაგონ ზეგე.
ნას ართ შიზხეციაჟიაუა აუსქუა... მამ იახხოუბ!..
(ალონზო იახე) აზჰაწყყან იყოუ ნას
უა აქილარ რგუანხარა?

ალონზო. აიაშაზგ, ზელშარა დუუ ჰპიენტქარ,
უგუ ნზერხაშოუბ იყაძოუ ჰა ჰზენ უბრა.

აკოროლა (იჩგრგუბზღენე).
ნას დშიემოუ იშიეფგლოუ ეიპაბეკ?

ალონზო. იპამადა, აძეგე... ზეგე შგუბ,
იშემ, მა დხუუბ, მა დბაანდავუბ.

აკოროლა. არი აფჰიეზბა დარბან?

ალონზო. ლაურენსია, აქეთძავე ესტევიან-იფჰა.

აკოროლა. იზამინოუბ, შიანაშოუბეგეძ სარა ინასგეძაპ.

იზაბელლა. სარა სგუ იანაგოიტ ართ ზხაშოააუაზ
ზეგეგ

იმცუ იწაბერგეუ ათეფან იბატოუბ ჰია.

ლაურენსია. სარა იმცემეზტ ისჰიოზ, შითახზარ სქუბ
შეგემცემ ჰია!

ალონზო (ლაურენსია დლახუთ-ხუთენე).

ბიშაანკელ, მამზარ სარა იზბო ალა

ჰახუწიგმწიას გქუბხერც ბაქუბ ბარა იახა.

აკოროლდ. დონ-მანრიკე,

არი აუს უარა უნაბე იანგსწოიტი.

უარა იუაჰაიტი ართ რაშოშოგუბხაქუა ირჰიონ,

აკგაგ უხამრგშოთკუა, იზებციბაქუაზ ზეგაგ

უგუ ითაკნე, იწაბერგუ იმიცუუ

ხარაკ იმგაკუა იფშაანგ ისგრჰა.

აწებუტი იფგსწიაროუბ აბას იყოუ აქუნამგა უს!

იჰალშოაუეიტი ჰარა, კერ ზხარაქოლუ აართშონგ,

იშორგქუნაგოლუ ჰრგზნეკუარცე ესნაგა.

იშინაშოგრშოთ ფგხატი ი შიგურვაქუა,

არი აჰკუაქუი სარეი ხლადშორაკ იახა ნახეს

იშოშიგეჰმგუა ეიდგრუაზაიტი. ჰარა ჰახგნდაშიგმოლუ,

ბაა გუარაკ ჩადანგ შითატიზარ ეიფშო შიგუ რთენნე,

შიგექუა ინშიგეგზ შიუსქუა რახა ზეგაგ.

სარა ისფშაბაბ აქუნამგა უს შიგზნეკუზგონ,

ნას ურთ იშორგქუნაგოლუ ლახგციგა რგზსერტიბ.

ალონზო. ეივან იალოუ ნციბუს ზეგა უქუნგჰიბაიტი
ჰჰიგნტიქარ.

ჰაგუქუა იხუარჩხარცე იაქუზ ურყუანდეიტი ეიხაბალა.

(ივზეცია რახა).

უაქიშთა ჰშიგშთქუა, ჰგურვარტიგ ჰაყამ უაჰა.

ლაურენსია. სარა სიზწიარ სთახუბ ხასინტიე მენგოი
რწებუალა.

ლეონელლო. ზწიარას უი იათახუი, აკოროლდ იჰიარ
ზგფშორაკ ყამწაკუა ირგროთოიტი ახაქუითრა,
უს შოგყაიწონ იჰიეიტი, იბმაჰადეი?

ლაურენსია. აკოროლდცია რაქია ხაუწო იყამ...

დ. მანრიკე. უაქიშთა შიზგფშოუხეი უაჰა, იშიმაჰაი
შია შიზგჰიონ შოგნარგდონ ურთ,
ზაკუან მვა შიამშოფგუბხაგდ იშორთონ?
შიცაქუა შთა!

ალონზო. ჰკოიტ, უხაწყე, ჰკოიტ.

(ანხაცია ცოიტ, ლაურენსია დრუშთანიეიეიტი, ფსხუც დხუცუა).

აკოროლდ (აჰკუაჟი მანრიკეი რახე).

მიგმრფახუაფმრუეი ართ რამმრფუფხეჲ იზხაზ?

იზაბელლა. სარა სახახუაფმრუა იხადერყდომია
ზბოიტი.

იზამთახაზეი! ანხაციაწყეა

იშააი-მშააიუაზ ილგრხტი ამჲა აჰთენრახე.

ნაყ-ნაყ იაჰთეიფმრხაშა ახხუცრაგე უაჲ დარშიაჲ,

დ. მანრიკე. სარა იგუალანგ იშასჰიოიტი,

სგუ ბაშაგეჲ იშუმბჟაჟო,

აკომანდორ იზერჰიაჟო

აწაბერგ იშაზააიგუოჲ.

იზაბელლა. ჰაზერაზხაჲ უბრიგეჲ, იაჰჰაჲ ურთ ირჰიოზ
იაშან ჰია.

ახა ნას იჩჰატიუ აბართ აჩიიჰაჟაწყეა,

აჰენტიჰარ დუ იაჰთენრა ფშაანგ ამშორა რაარა?

აკოროლდ. იახაწყეა იზეზუეიტი სარა აკომანდორ,

იხაროჲ ალფშაანგ დაჩაზნე ას ანგუჰარა

გუაფხართახუს ირმოჲ იყაიწარც.

რხე რხაშთუა იალაგჲეიტი იააჰჟულაზ ანხაცია!..

იზაბელლა. უი ზხაროჲგეჲ აკრალცია როჲ ზეგე
რაფხადა!

აკოროლდ (დ. მანრიკე იახე).

იახაწყეა, დონ-მანრიკე, ზემორაკ ყამწაჟა

უჰჟუგულშა ძბაჲ ლულუჰ დგშთე აუასა რძეხეჟა.

ხუც-ხუც დაზცრაფშძანგ იფშააიტი არი აუს,

იწილხწყეანგ დრგზწაიტი ანხაცია,

აბრა იყაზ უჰია უბას ეგეგროგეჲ,

კგრ იამარანგ იყოჲ,

ზგუ ნხოჲ ზეგე, აძი დენმეჟაჲ.

სარა სახდახუაფშუა ეიწარყუაყუოიტი ართ უს ხუაფშუა
დ. მანრიკე. სა ისგდგრწახლოუ უსკ აჭო სხგ სშოამეიგდოზ,
სგუ იანაგოიტი იახანდა უმაწ იზუხლოუ
აგურა უნარგახაზარ ჰია!

(დუშხერხუო შთახლა მაცარა დუქუგეუნ დცოიტი).

აკოროლდ. ეი, აშოაპიაცია, ახუმარცია, ალაძჰიაცია,
აგუჭუღდრა ჰაშიმერგან! შიეიზა შილასნგ, შიეზუმარ!!!

აფარდა.

ახუბაბი ასახდა.

(ესტევენ ივნი ივუარეი, ავუაშა აფხაა ივლოლუპ ყუარდიკ, აყუარდი იადგლანე იცაეიოიტ ლაურენსიეი ჭრონდოზოი, ხულბეჩხოლუპ):

ლაურენსია. სა უამაშია იზბოიტ აბას ეიტეშო უარა უმშიარა.

გულდგეშას იოუთოზი აბრირახე ეს-მინუთ აფსრა უზეფეშონე იახეტოიუ უმშიაკუა აანხარა.

უიცეემშიაძოი უარა აკომანდორო?

ჭრონდოზო. არა სჩუნკვლანე სა სხეყოუ ბარა ბზოლუპ!

სგუ შაკეუ ბარა ბეჭენტი ავურა ბსერგარც აზენოლუპ.

ეიბაშრა ჰია დცეიეთეი კვრ წუეიტ აკომანდორო.

ისტახენ იმოურ უი არახე ჭრაჰიერაკ უაჰა...

უაეიშთა იზხან ჰშა იჰაწიეიაახოუ უი...

ლაურენსია. დშიიტეიმე ჭრონდოზო უი, მამზარ ირჰი-ოიტ,

აფსრა იყუბლაახოიტ ჰია აშიიფხედე ზდუ.

ჭრონდოზო. უს აკუზარგდე დუნეი ციგდარას იანუ ზეგდე

იარა დემესუა დახეყაზაალაკ იქუზააიტ.

თახზარ დეყაზააიტ ნახეხი... დაჩრაჯარა...

ბლდეიწებრაკ იმამკუა დთაკნე, დეჭრაჰიანე...

იშაკუხალაკ ჰა ჰახე ჭრაჰიერა იმოუააიტ.

უაეიშთა ისთახენ ჰა ჰუს იახესჰიარც აეიექუაკ.

სგუ იანაგოიტ სარა გუკ ალა ბზია ბშოგზო

ავურა ბგაუზარ ჰია, იბდგრუზარ ჰია შთა.

ბა ბზენ აფსრა ზახეძუ სარა საფელონ სეიგურდო...

საციშიარცე ბაშაგაგ სგუ ითამშიეიტ უი ზენძის.
სგუ იათახეუბ ლაურენსია, სარა სეზნიბარა
ბა მავ აციებკერცე ბგუ ითამზარ, დერვაგა
ბქუე ითეწინე ისაპარ სებციემღელუ სებთახელუ...

ლაურენსია. სარა სგუ იათახელუ უავფსეკ იქუე იზძომ.
უარგაგ იუდერუაზააიტ, ჭრონდოზო, ბზია უშუაზბო.

ჭრონდოზო. ო, სგლა თშაშთა, სგუაზერაგა!
სა სზენ ართ ბაეიაქუა მეზი ქუეცნე ვიქუთაიუა
აქუე ჰია იგურცაგ-გუეიბარაგან
სგუაქუე ილხენე ითატოიტი,
მრახუაგანე ბსეზკელუქუეტი ჟივანგტი.

ლაურენსია. აგუხეზგა ციაეიარა სთახძამ სარა ჭრონ-
დოზო.

უი ახა ჰამოუმა მამზარგაგ უაეი ჰარა...
უცა, უაბ ილემჰაქუე ინაგდა აუს ზეიდშოროლუ...
უი იაქუეიწო ჰაჰაბ; დანერანზოზარ, ნას
სა სანგენტი გუეზარაკ უბარცე უსგაგ იზალშომ...
სარა, ინაწა ჭრონდოზო, სქუე ნარჰიე-აარჰინე
აციეიარა შოგსზემდერუა, ყანშას იშოსემამ უი.
სა ბზია უზბაუეიტ, უი უასჰიანეიტ, უი სეიეაუამ...
უცა ულასნე, უუსქუა რჩიეი, უმფშოგქუა,
სარგაგ ავნეყა სნეიბ, იშოუბო ვიფშო ლამცოიტი.

(იცაქუოიტი. იაიუეიტ ესტევანი აღონზოი).

ესტევან. უი უსყან აღიაქუე იქუე თეძიძიადანე დცია-
ეიეიტ.

ზეგაგ მბატოშია ირბოიტი იფხამშარა, ილამესდარა,—
იგუმბელრაგაგ ჰიაშაკ ზმიადამ...

დონეი აქუე იყამლხეიტ ჰიაა ზმან იარა იზენ.

ხასინტა რეცა ახგემდღ ლხირგაეიტ.

ეიბაშრა დანეცოზ აჩოუარდენხეშცია დრითან,

დაარგშკლარსუა აგუხარშოთრან დრგმა იცეიტ.

დუნეი აქუ იყამზაბ აიაშთა ჰია იზეშთოლუ.

ხასინტა რეცკახუდა დზეტქშიაზ, ზმეურა იაზდუშო,
ხემდღე ბაათესწიყდანგ ზეგე ჰახუდა იახართოუბ.
ახაჰი ურშოვრგეგ იფეიოიტ ჰია რჰიოიტ, ალონზო,
არიგეგ ჰაჩჰარცე შთა იჰალემშარ ყალაბ.

ალონზო. სარა სშიანგ სეყოუბ, აკომანდორო იგუაარა
დგრვანგ იფსთჰიეიქუაწია ჭართენციგდანგ იჰანტიარ ჰია...
დლასნგ დემცარ ყალომგებ ეიბაშრა,
უბრი აქოგენტი იგუაარა იჩჰაზარ აკუხაბ,
ახა დგეეგრ—აამთა ციგეა ჰაზირტიაშოტ.

ესტევან. იმიასძაზარ ჰანასეფ იზდგრუადა დთახარ...
მამზარ უი აიბაშრა ეილემგარ კრაამთა,
იხაშოთეშოტ ჰაშოშოგფხეგდ, იგუაარგეგ უბას;
ახა ჰაზლაქეგუდოუა ეგდგყამ უი ჰარა.
ჰაილამჰარ ალშოაუამ იახა, მამზარ უაწიგ.
იბანდა ჰაჩჰალოი ართ ჰგუაყრაქუა ზეგეგ?
ართ ჰახემდღქუა, სუაგუბ ზეგუახუა აძი ილამდო?
ხასინტა ლგხემდღე ზეგე ჰახუდა იქუუ უსუბ...
მაბ, იალშოაუამ იაჰჩჰარცე უი ჰარა!
ჰახოიხაროუბ ჰაზეტქშიაშოა ზეგეგ რზენ!

ალონზო. უი აუმა, მენგო დაიხეგუაან
იყუაყუ შაშინა იდირყაწეიტ იუაა.

ესტევან. ნას იარბანუ იზსეხმძუ აძბავგ ჰია,
აუაა ზეგეგ გუჩონგ იზმოუ იუს სეძბერც
ისემამზარ აზინ?

ალონზო. აუაა ჰია უზეშოთოუ
უი ბაშოახაზგეგ ხაას იკდომ.

ესტევან. ჰგულა პეტრა იფჰიგს იშოაკუმზ ალა დნგყუი-
გან,
ნას დრითეიტ ჩჩარხუს იმაწუცია...
აბნა... ათაჰარაქო ლგფსახუაგ შოთაზ დგრბეიტ...
სიმ!.. იაიუაშია ჯოუეკე შთგბექუაკ საჰუეიტ... უაან-
ქოასმ!..

(დაავნალოიტ ჭრონდოზო)

ჭრონდოზო. სათაშიემწან, შიეიციაჟიარა თსგრყაზარ...

ესტევან. მავ, დად, იშოთაჰიატიჟ აბას ეიფშო იყოჟ აჟია!

სა სეიგურდოიტი ესნაგჟ უარა უბარა,
სგვნაშიგგჟ უარა უზენ იატიჟ ესემშოაგგჟ,
სასგს სგვნაში ზზაატიჟ ირედმასშო ურიჟოჟ.

ჭრონდოზო. ითაბჟ, სენიორ,— აბას ეიფშო აჟია ბზია
სარა საფსამკჟა ისოჟშიო იშთნახჟეიტი სგჟ,
იახჟა სუზაიტი აჟიაჟ გჟელდნჟ იჟასჰიარცჟ...

იზდგრჟადა იქჟნაგამზარგგჟ ყალავ,
სა სჟჟალა იჟასჰიარც უს ეიფშო იყოჟ აჟია, ახა...

ესტევან. იზდგრჟეიტი უი სარა... აკომინდორ
იშოაკჟემ ალა უგჟ ნირხაზარ აკუხავ.

იხოჟწავ ჰია სგჟ იანანგოიტი, ჭრონდოზო,
უარა იზაკუზაალაკჟ იახუთამკჟა უზგქჟშიო,
სა სეთაჰმადა გჟ იხჟააციგჟანგ იშოაზტიო.
სარა ისგზშოაზ აძიჟ უიავზნჟ ბზია უზბოიტი.

ჭრონდოზო. ო, უს ანაკჟხა იმდაკჟა ისჰიოიტი ზეგგჟ!
აბზიაბარა აგჟულჟრა დჟ სნათტი.

უტჰა, ლაურენსია, სგლჟჟგჟუკააჟეიტი სარა.
უი ბზია დგზბაჟეიტი, დგზბოიჟთეი კგრგჟ წჟეიტი.
ახა იახჟანდა იციგრგანგ ისგზჰიომგზტი,

გჟულდგჟა სზათაჟამგზტი უარა უქჟგ...
იყალოზარ სჟჰიაჟეიტი მავ სციჟემკგრცჟ სარა,
დჟნეი იანგზარ ანასგფ ზახჟძჟუ,
უი სარა სზენ ხჟძგს იამოჟ ლაურენსია!

ესტევან. ო, სგჟკუნ, კგრ იაფსოჟ, უარა უაჟი იჟჰიაზ
აჟია

სგჟ სგწფგრჟა, სზამხჟ ეიბაჰო სააყანაწტი!
სჟჟარა სგზურხგზჰიატი, სგჟკუნახჟეიტი ზენდა!
სგფსთაზარა ურთიოტი იქჟგცჟუ გჟურდჟარალა.
უაჟიშთა ანი აქჟუგჟა იმაჰარა

საციშიომ სარა, სეფჰა უანლენასეფხა!
აფასა ახამძღე ანელგოზ ილგუმერგოეიტ.
უაჟიშთა უნაბე დანგსწოიტ უი ზენდა!
ახა, ჭრონდოზო, ზნე ართ იაჰჰიაქუაზ ზეგე
იჰაქეუბ უაბ ილგმჰაქსე ინაუგდარც,
უი იაქეიწო შიაჰაროუბ შიეინასეფხარა...
ნას, მავ ანაკუმხა, აჩარაგე ჰარლასეპ.

ალონზო. სარა სახახუაფეშუა იახუთოუბ ჰია ისეფხა-
დოიტ,

აფჰიგზბა ულაციეჟიან დაზერაზხარ უბარც...

ესტევან. უი ამშხალა ჰაიციეჟიარა იაფსამ.
იხაწა, ალონზო, ურთ ეხმანძაგე იშეიბერჰიახმოუ,
დაგამოგულხმოუ ლარა ლახეტო...
ურთ რუს რეძბეიჟეთეი კრემწუა იყამ, ახა
სა სეუ ისნათაჟეიტ ირხაშთხარ ჰია აკე...
არა ჰახციეჟიარცე იახუთოუბ იარა უბრი...
სეფჰა ილგცწატიუ აზე სარა, ჭრონდოზო,
სხე სერფხაშარტიე სეყადამ, ისეშხარ ყალაბ ხუქე-მქეკ.

ჭრონდოზო. უბას აკე უჩალოუმწარცე სეჰიაჟეიტ,
კერ ლეცსწოიტ ჰია უზქსუ სეუ იალსუეიტ, ესტევან.

ესტევან. იბზიოუბ იარა უბრიგეგე. უაჟიშთა ჰწას იშო-
ჰიო ალა
აფჰიგზბა ჰლაციეჟიან, ლეუ იანაგო ჰაჰაბ.

ჭრონდოზო. იხამანოუბ, შილგზწაა, ლარა დაზერა-
ზემქუა
სარა, აიაშხაზე, ეგეგსთახემ ჰუს ხოიარც.

ესტევან. იფერხაგამ, ჰნალგზწაარ ეგეყაზარგე უს,
ბაბაყო, დად, ლაურენსია! ბაჰაიიშ არაყა ზნე!

ლაურენსია. საბ...

ესტევან. შიეფეშოიშ, იშოგსჰიაუაზ! აქთეხაგე ააჰალემ-
თეიტ!..

ბაპზედგერვიშ, დად, ლაურენსია, ჰბგზწარ კთახვუბამშალა.

ბგუ იშთფანაგო, აბრი არფეს ბვზა, ხილია, დიგარ, ზნასგფ გყაზ უი ლაკუნ რემპიარი?..

ლაურენსია. იზამანოუმი, ახა დიგალოუ ლარა?

ესტევან. სარა სანახუაფშოუა უი დიქუნაგოშია ზბოიტ, დარფეს ეიქუშიოუბ, დგყუშოუბ, დეიბაგოუბ...

ლაურენსია. უი მავ აზგზპიოდა, დგბზიოუბ, აკ იციოთამ.

ესტევან. ლარა იახარყანგ დგფშოძოუბპიაგგ უზპიომ, ახა ჰათგრ ზლაღქუუწაშაგ მატემ.

ბგუ იშთფანაგო, ლაურენსია, ართ იაპპიაქო ზეგგ იზამანოუბ დარაძა, ახა ბა ბიცცარ ეღამი?

ლაურენსია. ალაჭ პიარა უხამშოთხააპ საბ უაქიგგ.

ესტევან. იშოპაბპიარა, ლაურენსია, ბგუ დახუალოუ იარა?

ლაურენსია. იზგძარი, ისპიპ... სგუ იზციეიტ უი, დგს-თახვუბ,

იზდგრუადა იუთახგზარ იუაპარც დგზხაზბო ბზია?

ესტევან. ო, უი სა სზგპია ზეგგ აკოუბ!

ბარა ბგაძამ, დგბდგრუეიტ ბზია იბბაშა,

ნას აქია ისთარგგ ყალოიტ აუბ იბპიო ალა?

ლაურენსია. ით აქია, საბ, მამზარ სა ისპიო ხუეიწომ.

ალონზო. უაქიშთა უცანგ უიაციაქია ლეონელლო.

ესტევან. სგფვა დეიხრასწოიტ ჰია იუასპიაზ ნასგძოიტ.

ჭრონდოზო. სენიორ, უი ათახემ, უი სგუ ნნარხოიტ სარა.

ესტევან. დად, უი სარა იზდგრუეიტ უარა უეიპა!

აფპიგზბა ეიხრაწოუ დგშენეიუა ზნგ ილფგლოიტ.

ესნაგგ იახაწიყა ეიფშუ შიჭხანგ შიგუ ეიბაქო შიზგ-ყალომ,

უაშთან იუგუალაშიაშოტ, უახახუშოტ, ახა იხაშიახაშოტ...

(ესტევეანი ალონხოი ცოიტი).

ლაურენსია. ისციემძაკუა იშოსოუჰიარა, ჭრონდოზო, იახა ჰაზლუეციეიან კერ იახუაუოუ უგუ?

ჭრონდოზო. სარგურდოიტი, ლაურენსია, ხჰიას იამა-
ხუზეი უი.

ბარგე იბდგრუეიტი უი, ახა ბჩხერციაეიოიტი ქაჰშაქუ.
ბა ბელა ითენჩუბ სგუ, სგუჟ-ჰუგუჟამ უაჰა ბეშყანტი.
ახა სგუ ათენჩრაგე სგუჟ-ჰუგურაგე ზეგე ბაშოლუბ;
ანი აქუჯმა ფსემთი აფსეციგეა თანაწე.

ირგუაყდოიტი ანხაცია იშეგბზო ეიფშო, ლაურენსია.
ხაწ-ფჰიგს დეილზიხაჰამ, დეშოლოუბ, დეხუტუბ იჰიომ.
ზეგე დფსციეჰახა დრგზკლსტი, იწიციციეაუეიტი.
მეშოკემზარ-მეშოკეზნე ჰაიდემჰალარ ახალშომ.
იგეაიგუახაზარ ჰია სგუ იანავოიტი უი ამშო.
ჰახოიზაროუბ ესნაგე, ესემშა, ეს-მინუთ.
ჰაბზიბარაგე მეჩ-ჰუგუნე იჰაუროუბ ჰაქუთარაჰო.

ლაურენსია. სარა, იუდგრუაზაიტი ჭრონდოზო, იშეგს-
ზემჩაუა

არი ჰაბზიბარა შიჰავას იყალარც
ჰა ჰუნ, იაჰეიფშოუ ჰაქუთარაჰო.
სა რაფხაგე სგუ უხშიოიტი, ჭრონდოზო, ჰბზიბარა
მაჰდაკეგე აქუთარა უგუშორა იუმოუ არხეშიაშიარ.
სარგე ახაწა ჰია იზეშთოუ აძი იშთახ სგელაძომ!
იქუთაროუბ აჰისაგე, ახაცია რეიფშო აბჯარ მცალა!!

ჭრონდოზო. სგუ თიუბ ლაურენსია, მეჩ-ჰუგულა სგუ
დგრდულოიტი,

ართ იბჰიო აქეიქუა; ბაი, ბხე ნაჰე სგრკე!
იახა ნახეს ბარეი სარეი ეივაჰშოიტი ჰგუაყრა, ჰგურ-
ლდარა,
ბაზერაზემი უი, სეფსეკტეარა?

ლაურენსია. საზერაზემი!

აფარდა.

აქგაბიი ასახდა.

(ადეკორაცია შოკვაი იყოლუბ. ამრა ექუტუკა აფხარა იაჭუბუბ. ესტეგან იზნ აფხა იტიოლუბ ასასციეი ამუზიკანტიციეი, აბარწაჭუ იტიოლუბ ესტეგან, ალონზო, ლეონელლო, ხუჟან, მენგო, ბარრილადლო, უბას ეგაღროთგაღ. ზეგაღ რხე-რჭუ რხაჩჩო იყოლუბ. აფარდა ანაატუა ჯოუკე აგიტარა ადღრჰიოიტ, ჯოუკე აგიტარა აშია აცერჰიოიტ).

ინხეხუხუო იშიგრთილა აფათხაქუა,

შიქააქ ყაშიწა, შიკუაშო, შილჟეი-ჯეი!

ინეიქუგურდო მაჰიი-თაციეი

ქააქლა იქუზააიტ აღუნეი.

მენგო (გულა დახეჩჩანგ).

მბატე ზჰიიუა, კრგზწაზკუა აშია უბას კრგზწაზკუა ჟილა იხრიოლუბ.

ბარრილადლო. უარა იაციგერუმგაუა ეილდუ.

მენგო. ისელშარგმ უგუახულოუ ნას უარა?

იუადაჯდოლუბ ჰია უგუ იაანაგოზააბ უი.

იახა აჟიენრაალაკ ავრა უადავრაკ ალამ:

აბჟეი აგეი იახა არიქმა რგლწუეიტ.

აყუდ შაპკააქუ, ამნაყუმა-ურთ რიქმალა ეიქუშიოლუბ.

ბარრილადლო. უი იაშოლუბ, მშიან უარა აძი იგუუ აჰიარა,

აკრიტიკა იხურა უშოაზყაზოუ ზზემდგრხუადა.

აბართქუა რზენ ამი აწარა დუნე იხმოუ ჰია

ეგაშოშოთაძოუ ზეგაღ?!

მენგო. აწარა დუ ჰია უზემთოუ ადგრაგაგ უადაგემ.

იშოულშო უყაალა, უხგლა უბას აჟილა!

ანემეც გუტენბერგ იხუციჟთეი აკაგფხა,

გუდკ აზნა შიყუ ზკუუ, წარალა იდუუ უაჯუბ.

ესტევან (დვრხეჩი).

იაზხოუბ აქეიმაკრა! აჩარაქოუბ შიახტიოუ...

წარალა აქუფარა ხშიმერტერ ყალოიტ არა.

ბარჩილადო (მენგო დიხეჩიანგ).

აა-რწიგლა იხერხეიეთეი იცია აქევი-აქევი რაუგე...

ჰპოეტ დეყუშხაძეიტ რაცია.

მენგო. ზნგ ინაპე უაფეხაშოინდაზ უი უარა,

ნას იაბარენ იშოულშარგზ აბას ეიფშო აჰიარა.

ესტევან. ჰაიტ, აქერხაციაქუა! შიგშოფახდერტიუეი
უჰიარ იაუეი!

ბარჩილადო. სარა სგუ იანავოიტ დხადერტიორენ ჰია
ეიჰაგე

აკომანდორ იუაა უი აყარა დრემხუახუარ.

ესტევან. აჩარაქოუ იზჰიატიუხეი უი აცთია!

ზეგე ირდერუეიტ აკომანდორ დხაკუუ.

ო, იალშარუშ უი ზნგ ჰარა ჰშეიბგოუ დხეგა-
ლარცე?!

(ლაურენსია პასკვალიეი ჭრონდოზოი ლეცნე დაიუეიტ. იშეიციუ
ინეინე ინიდგლოიტ ლეონელლო).

ლაურენსია. უჰაქუმენგჰიოი, დად...

ლეონელლო. ო, მაპ, დად, ბიჰია ბაბ.

უი დშიგქუნგჰიაროუპ ზნგ, სა სნგჰიაფხაძე აბაშიგციცო.

(ინეინე ესტევან ინიდგლოიტ).

ესტევან. ესნაგე ეიზჰიო შიგუ შიეიბათახნგ, შიეიქუ-
გურდო,

შითააციაშიტეგე გუხა შიემამქუა, შიეხუმარუა შიეჩიუა,

ქაძე ბზილა შიგუ შიეცეფერუა, შიეფსთაზაარა ლაშარანგ,

ზნასეფ შოქუაქუაზ ურთ რაკუნ ჰია ზეგე იშიზერჰიო
შიეყაზააიტ!

ჭრონდოზო. შიიიი ჰაბაცია, შიიიიდგელანგ ჰნაპქუა
ეიბაშიგერკე.

ფსგკ აუბ პაწუვეჯოუგე იაპხოუ იახა ნახეს.

ლენელლო. შიართ შიენასგუ ზეგა რენასგუ იაპჰიან
რჰიო იყალაიტი,

ქილარა ირზღლბაათხაიტი იახა ნახეს ქივანტი ამრა!

ნხავექილარ რგუხა-რწივხა ას აყარა იზერგუაყხაოუ,
ფხენრაკ აზე ქურშოგუ ბაათსგუ ინიაყმაზ იავგზახან,
აშთა-მთა ხბალა-ხეძლანგ, გეჟრაქუმეკუა არახა,
იახა ნახეს ატემიტეშო ლაშცარა დუ იავაიტი,

ესტევან. პაპაი, უაქიშთა შიემშიან აძიგე, შიეხუმარლა.
შიეჩჩალა!

უარა უზფეშოუხეი, მენგო, იააცვირგა უფხმარცა!
იარჰია აღევჰია არკუაშხაგ, ეინგშიყმა, შიქუაშხალა!

აკომანდორ (იბჟე გოიტი ასცენა აშთახა).

იზბეჟუხეი უი იგო? აჩაროუმა შიეზქუე?

პაპაი, ჯარა შინეილემშიაროუბ! აძიგე უცარცე უჩხაზეუ-
ქდაროუბ!

(აუა იცნე დაავნაშხლოიტი).

ქილაშიემგან, უაქირაანდა შიშხაიუაზ ეიფეშ შიიქუეზ.

შიემშიან აკგე, — ეინგშიყმალა, შიეხუმარლა, შიქუა-
შხალა...

ლენელლო. პარა პეზგურღაუა პაუფგლაჟეიტი
სენიორ...

არა იაპჰაირც ზგუ ითახ, იპაცგურღმარც ზთახეზ,
ზეგა რაფხა უგელანგ იაპჰაიზ სასუბ უარა.

უარა უაქუითუბ იალუხერც იახეიღაოუშაუა თეფკ.

ო, ხეიამვა უალფეიწარც პაშოიპიოზ ანცია დუ,

ლფხალა უალრიგფეიტი უახთეგწეზ ეიბაშრა ჰია.

უარა იზქუეკზ უსკ აქუე იყალოზმა უმიანშიალამხარ!

უხეშო მაცარა რცია რხნარფოიტი, იარძეძოიტი უალაცია!

(უბრი აამთაზ აკომანდორ ჭრონდოზო იახა დნაფშხე ილახა
ეიმაირც კოიტი).

ჭრონდოზო (ლაურენსია ლახა).

არაავგე დაიტი არი! უი ხეიამვა პალაიმწოხაპ...

ლაურენსია. დიშუმეიგძო უდგრუეიტ უსგაგ, ნასიანო
ბან უზეტუოგუ?

(უბრი აამთაზ ასოლდათცია ჭრონდოზო იაისნე დერკოუეიტ,
იარეი დარეი აიქუფარა იალაგოიტ).

ლეონელლო (ჭრონდოზო იახა).

უაყუწ, დად, აქუფარა, რპიატიე უახაიროუბ უსგაგ...

ჭრონდოზო (აქუფარა დიშაქოგზ).

მაპ, მაპ, სემფსერ ანგყამლა სემფსეროუბ იარა აბრაწიყა!
სემფსე თანე იშოგრთახეუ სეზრეცნეყუომ სარა!

აკომანდორ. არა დაპშებ აძიე ჰია უაუ დემიზემაიტი...

ახა უი არფეს ურთ დნარეცნეყუაიტი უაჟიე...

სარა საფეშოგ უაშითან ლახას ითატიე ზეიფეშოროუ.

(ჭრონდოზო დქარაპიოტი დეილარხხა. ლაურენსია აკ იალპიოტი
ხეთ-ხუთლა, ხემა-ფსემა).

პასკვალია. უაჟიოუბ ურთ აგურგაგენ ანაარხერხეზ,
სენიორ...

აკომანდორ. აკრამოუმა ნას უი?.. დზეფსახრა დყამლარი?

პასკვალია. უეუ ნირხაზარგაგ ყალაბ იშაქუმზ ალა,
ახა ზეგა ჰუჰიაუეიტი დათოუმწარც უი იახა...

აკომანდორ (პასკვალია ლახა).

— მაკანა ბა ბხუქუბ, ადგრაგა ბციეზმანთხაშოტ,
მამზარ

ბარა იშოგბპიო ეიფეშოწიყაგაგ იმარიამ უი უსყან იიუზ...

(იგლოუ ზეგაგ დაარეზხაჰინე).

უაჟიეგა იდგრე შიეყამ იშოგზბო ალა,

სა სემაცარა შოსაკუმ იხხემდღუ,

უი უსყან სარა სქოგ იგულანე, დემშიაკუა იხქუიკეზ.

სა ახემდღ ისირვაზ იხემდღეციგაგანე ირზეფხაძოუბ

აკრალა დახგენძახეფეშოუ უაა დუს იანგუ ზეგაგ.

ურთ ახემდღ ნადგრეგაზ იხუთოუ იხუმზარ აღშომ,

უს ეიფეშოქუა ზეუ ითაშიო ზეგაგ ზეციშიაშოა ალა.

ქვერთმეტოეს დეშთერხრატია ჰაინჯეყუაროუბ იარა.
 იდგრნე შიეყოუ შიართ ხეგმდღეს სარა ისირგაზ უიგნე...
 (იხემატობარაზაშია).

სეხქა, სარა სეხქა დემშია-მერჰაკუა ისეიმერხეი!

ეხტევან. იზაადარი, სენიორ, ჭრონდოზო უსყან
 უგუ ნირხეიტ, უი იაშოოუბ, ჰიაშის იამოუხეი,
 ახა იზნირხაზეი ჰია უჰიარცგეგ იმჰადმი.
 იზჰიანე იტიაზ აფჰიეზბა იშაკუმზ ალა
 ულგზნეყუარცე უაქოზენ, დანაქუშია იგუ იზამერჩჰაიტ...
 იაგამამეზტ, უაზხუცგრ, ჩჰაშა უი.
 დეზუსდოუ სხაწოუბ ჰია ზეუ ითოუ უბას ზმურეზ?

აკომანდორ. აბას ეიფშო ხშოჯდა ციაჟიარაკ სა სქოგ
 იახანდა იგულანე აძიე იყაიწო სემბაცეზტ.
 დეზუსდა იარა იზჰია აფჰიეზბა დერჰიახოუშია?

ეხტევან. აფჰიეზბა დერჰიახეიტ აძი დმორჰიაც ეიფშო,
 სენიორ!

აკომანდორ. ახა... ასოუმა უსაციაჟიარცე შოუთახეუ?
 ნაყ იმშიხ უაჟიეწიყა აძბავ ილაბაშა!

ეხტევან (ალაბაშა ნაირკნე).
 იაზეზუეი უი სარა?
 იახანდაგეგ სნაპე მჩეკ ამანე იაკემეზტ.

— იეიჟაგან უსგეგ უი, იაგეშიხეიბეკუქუაშოტ... ზეგ
 ზნე...

აკომანდორ. აბრი აუბ ილქუნაგოუ უარა!...
 (დისუეიტ იმიხეზ ალაბაშალა).

ეხტევან (დეჰიჰიანე). — უსეს, უსეს დერჯაგეგ, აპალაჩ!
ლაურენსია. უზესუა დარბანეუ აფხამშა! დეზხურყაოი?
 (დეჰიჰიო).

ებას იმოუხეი საბ უარა უქოგ?

აკომანდორ. უი აყარა ლმერჰიაკუა დქოაშიჰიეი უიგეგ?
 დთაშიე ზელაფშორა ლულუა ლეტანე ჯარა!...

(აკომანდორო იუა იიპიაზ ნარგძოტი, ნას იარა დნაოფელანე
იქსარჰიაზ რუმანე იცოიტი).

ესტევან. აბას ეიფშო ახდემძღ სეჩჰარ აკუუ სარგდე?
ო, დეკადოუშ დუნეი აქოჯ ზეივახერ ლულუა ჰნეწაზკეშოა?!

პასკვალია. აბარ აჩარა გურდმარაგა ჰა ჰზე იახლა-
ღერძაშახა...

ბარრილადო. აბრიგა შჩჰარ აკუუ იახანდა იაჩჩჰაც
რეიფშო?

ლენელლო (ფსუტ-დხუცუა დეშოგლან).

ადიკ იეიფშო ჰაიცგვლანე ჰაქუფარ აკუხეიტი უაქიშთა!

ესტევან. ქუფაროუპ! ქუფაროუპ!...

ათარდა.

აბუბაბი ასახდა.

(ესტევან ივნი. აუა ააირა იაჭუბ, იაიუა ირკუბ აციაშქუა. იაილაკა ზეგე იახააუნალო იდრციოთ აციაშქუა. აფარდა ანაატუა ასცენაჭუ იქუგლოუბ: ესტევან, ბარრილდლო, მენგო, ჯეჯა ანხაცია).

ესტევან. იაბაყოლ მშინ ეგეგრთ?

ბარრილდლო. მაკანა იზმააატ უხხე ზეგეიტ...

ესტევან. იშიოზარგე ყალაბ, ახა იშოფაუური!..

მენგო. ჟილარე ზეგე რცია ითძეძააუეიტ, იშიოიტ. აძიე იხუცუა იყამ ურთ უაჟიე.

ბარრილდლო. ააი, უი დარხაგაძეიტ იახიქუმქოიაზ იუს, დახაწახაზ დახცაზ დეიბაშრაზე. იუს იქუმქოიაზ აგუალ რხეხრააც დაქოუბ ართ იცნეყუაზ...

მენგო. უარა იზდრუადა ურთ არ ირეიუოუ რციაჟიარაქო ჯა იალანე იუაჰაზარ, ირზეჩაუამ ჰია ზზუჰიაშოა იზეიტშორახაალაკე გუნხარაკ...

ბარრილდლო. ზწაარა ათახეუმა უი, —ასოლდათცია რგუნუყა

აგუნხარა იაჰა-იაჰა ეს-შოარგე აზჰაუეიტ. ახა ირეწწერ ჰია იშიოიტ ურთ ციგააჰიარალა, შინეი ზჰიაშოა დრემაზარ მინუთე იფშოუამეზტ ურთ...

ესტევან. ეხ, აჟირა-ლეგშოარა, უშოთამეგდოუმ უარა!

ლეონელლო (დააუნალანე).

სარა ირგლასჰიეიტ ჟილარე ზეგე იშოეიზაშოაზ.

მენგო (ლეონელლო იახა).

ჟრონდოზო იხაბარ ჰია იუაჰახმოუზი?

ლეონელლო. აბაა დთაკუბ დგზემწესუა დფანგ...

(აუა ააირა იაქუბ).

ესტევან. ეს, ჰათსთაზაარა იშოთახუარძოქუშ ზენდა!

მენგო. უბეე აარმაქ სენიორ, მამზარ იშოართოლუბ დაარა.
ურთ ჰაშთებე ანრაჰა ეგაგყამ ჰარა ჰზენ.

ლეონელლო. შთა ჰაიზარა ხჰარტუბ... ჰშაქუე ეგაგრთ-
გეგ ჰზააიბ.

იგადა იაჰზერლასუაზაროლუბ, მამზარ ციგააროლუბ იჰა-
წერხერ.

ბარრილადო. ჰა ჰაცუბეარა იყოუ აძი დენხომ.

— ზეგეგ ირგლაჰჰიეიტ შოეიზარა დუზ იახა.

ესტევან. დადრაა, გუაყრალა, ლახეციგაარალა
ეიტშოხაზ!

შოარა იქიდგრუეიტ უსგეგ ჰუს ზეიტშოროუ.

უაათსეს ჰაიკოლამ აძიგეგ, იწოთეხნე დჰალოლუბ ქაქოლუ-
შოა...

ხასინტა რეცჰახუდა დხეგმძღღეიტძიეიტ ზენდა...

უბას აქეთა ჰისა დზეზნეყუაზ რაციავძოლუბ.

ჟრონდოზო, იშოეიდგრუა, დთაკუბ აბაა დფანგ.

სფჰაგეგ უბრახე დგრგოეიტ დგშოგწოააუაზ დეიდჰოილანგ...

ურთ როუმა, ჰაზენტეგ იშოეითახეუ ეიტშო დჰაქოილანგ,
იგუ ითეიკეზ ჰალგირშოოიტ, უაათსეს ჰაიკემ აძიგეგ...

(აწეხუტთან იძიქოლ რაან იბეე შთიხუეიტ).

ლეონელლო. უბეე აარმაქ, სენიორ, მამზარ იშოართოლუბ
დაარა.

აშშეჰია ჰაშთებე მერგაკუა ჰუს ჰახციეიაროლუბ.

ესტევან. მავ, მავ, იახხოლუბ უაქიშთა, უი აუბ იგე-
ზეხყადა

ჰა ჰრეცჰარაქუა, ჰგუაყრაქუა ზეგეგ.

ზეგაჲ ჰმზგრციმიოზ, ჰმზგრცაერჰაუაზ იაჰზეკალტ მგმზნული
 მკჷშლა.

მენგო. უი უს აუბ, ახა ჰუს იაზეილამი ჰშიარ იახაა?..

ესტევან. „იაზეილამი ჰშიარ იახაა!“ ისაშიჰიეიშ ნას სარა,
 ეილუბ ჰია შიგუ იაანაგუოუ ჰა ჰზენ?
 იზდგრუადა ეილახარ ჰშააილაც ჰააილარ?
 იზდგრუადა ეილახარ ჰჰაიზალარ?
 იარგაჲ დეშჰაჷიეზ დჰაჷიზარცე ესნაგაგაჲ?
 ო, მაჰ, იახხოუბ ჰჰია იალიგდახლოუ უი!
 ჰტყელა რეცჰა იამამ გუეიწებრა, იხუაჩუბ,
 აძიგაჲ დუბარცე აღშომ ჰაჰნუწყა,
 ხხეი ზეტსგი ირციემშიაკუა ინხო.
 აბას ეიფშო ზვა ბაათსნე დაჰზეკოუბ უი ჰარა!
 ახა ჰა ჰაჩჰარა აწებუტიაჲ ააფწიადომ...
 ჰაბჷგ გაუამ უაჷიგაგაჲ იდგდბჷშია!..

ლეონელლო. არეცჰარაჲა ჰაზჷქუშიახლოუ ირემამ ხეფ-
 ხააძარა.

აძიგაჲ დნიმჷტ იხე დაციემშიო დთენჩნე...
 აკოროლჲ იახე აშოშოცია ჰაშთენ, ახა აკოროლგაგა
 ჰაზჰაც აჷუჰმა ჰანიეტ დერვაგა...

ბარრილადო. აკოროლაციგაგა ურგჷუგულრატიე იყამ,
 ურთ დარა რუაა რეუ ციგზყაშოა ყარწომ;
 ირხარ-ირხარამ რალერგარა იაშთოუბ.
 ჰარა ჰაზლჷეილაციაჷაშოა უი აჷემ, — დაჩჰაკუბ:
 ჰახთიანაროუბ ჰაზჷქუშიაშოა ზეგაჲ რზენ!

ლეონელლო. სარა სგუ იაძბეზ შიაცნეყუარ ზეგაჲ
 შიეჰნჷა შიერხეწერ აჷუნონ უეიზგაჲ.

მენგო. უარა ჰაფსადგაგელ ნჰაჷრაც აჷუნარ იუჰაო?..
 უი უსგაჲ ჰშოეიზაზ ანიაჰა
 იდგრნე შიეჷაზ რეცჰაშარა შოიშუა.

ალონზო. აჰაბლაჷჷგ ზეგაჲ ბზია ირბოზ ჰაძბავ
 ილაბაშა იიკეზ იმხნე დალაიჰუჷეიტ.

იხვ აშოლა იალაზ აპათურგაგ გუეიმთეიტ.

წეი ბზიაკ დჰალანგ იმუიტ დეფჰივსგზ, დზაწაზ...
ამაგუ შხუა ჰაირგუეიტ, ყანჩლა ჰკია ჰზირწირააიტ...
მა, შთა იზხოუბ იჰალაიგძახლოუ უი.

მენგო. ნას იარბან ნაბე ზლაჰკრა, იუმჰიო?

ალონზო. დაჰშეროუბ მა ჰანწიაროუბ ჰშოზგენტიგკეგუ-
უი აღა ფსგზუაკ ჰამამ შთა ჰარა.

ჰამი იქუხარემ ჰია ბაშახაზგე შიგუ მთრგსენ.

იმაქუბ ურთ, ჰშეიიაიუა დგრნგ შიგყაზ!..

მენგო. ახა იუდგრუამა უარა ჰანზემიიაიგგე
ჰანზეუ ზეგგე შოქამთაჟიტიუა ზენძა.

ესტევან. უი იაშოოუბ, ჰალა იგუ უაჯ დრეცჰანაშო იყამ.
არა ეიზანგ იყოუ ჰაკუმ, — სხე საციშობომ სარა,
ეგზხარაძამ ჰაჰისაქუეი ჰხუქუეი დშოგრმეიგდო ზდგ-
რუეიტ.

ჰაუნგ, ჰადინგ ზეგგე მცალა იქუიხეშოტ უი.

ურთ სანგრზხუცლაკე აუბ სანხაგახო სარა.

უი აუბ იწარშიგრაციგდანგ სგუაჰოგ ისგზთატიოუ.

უაჯ დრეცჰაიშარცე ზალშოაუამ ბზანწკ.

აშა იაზდგშოო ქუჯმა ფსგმთიუბ უი,

ჰშია ჰაწეიაარა დაქოიჟთეი კგრგგე წუეიტ,

ახა იაიგუოუბ უი იაამთა, იხამაციგსგრც დეყოუბ.

ჰშია იჰალოციციბაზ ზეგგე შაშირგთქუანგ იდგრტტაბ...
არა აძობიალა ზეგგე შიეიჰა სა სირგუაყხეიტ,

ახა, აიაშაზგ, უაზხუცგრ დაარა იშიართოუბ.

ლეონელლო. ჰა ჰზენ უაჟიშთა ჰაზციშიაშო იყოუი უაჰა?

ჰტიანგ ჰშოგფშოუა იჰაუიშთგშოტ უი ამცა...

დააჰადგლაშოტ დემშიაკუა აჰია-თგზლა...

იაზხოუბ უაჟიშთა! უაჟიშთა ზდა ფსგზუა ჰამამ

ურთ რგქუხროუბ, რახგრძააროუბ შათალა!

(ლაურენსია დევნე დააჯანმშობლოიტ, ლციაცივჭია ჟიჟიანე დეკლარაციის
 ლხახუ ეილაჟიჟიოუბ, ლლაქუა ახაგარა რხუშუა უაჯ დაციშინატი
 იშაყა-შაყა).

ლაურენსია. სლაშეშთ სარგჯე შიახეილაციჟიო!
 ახაცია შიქუჯ ჰარა ჰახქუითუ მაქუბ, ახა
 იპალშოიტი აჰიჰიარა, — სარგჯე სეჰიჰიოიტი...

ესტევეან (იზემბატობარახანგ).

ლაურენსია! ბა ბოლუმა იჰიჰიუა?!

ლენელო. უფჰა დუზემდგრტ აკუუ ესტევეან?

ლაურენსია. შისეზფეშო, იჟიბუოუ სეზეიფშორახახ
 სარა!...

ესტევეან. ო, სეძლამ, ო სეფჰა, იზეხახეი, დად, იჰიეიშ?

ლაურენსია. სეფჰა ჰია სოლმიჰიან შთა ნახეს უარა!...

ესტევეან (იიურა იზემდგრუა დეჰახეაახო).

იხე, იხე, სეფსევეტჰარა, სეფჰაზაფიე?

დუნეი ზდა სეჰქუმ სეძლამ, — სეხხბერყაოი?

ლაურენსია. საბ, შთა ნახეს სუფჰამ სარა,

„დუნეი ზდა სეჰქუმ სეძლამ“ ჰია უშესეშთახ,
 ანთ აგეგშიეგ ცეგაქუა ირეიფშახა ზჩრთეხნე იპალოუ
 სანგრეგოზ აკე უზემჰია,
 იახანძაგე შაურადა უანენხა...

იჰიეილაზარცე იყოუხეი უი აშთახე აბრა - ჰქუნრას...

იუჰიარ ყალამ უი ზუსუ ბხაწა იოუბ ჰია,

ახა უი სხაწა ჰია იზესჰიო დსეგმაძაციტ.

საბ უდა გულგრთას აძი დსემაძამეზტ უაჰა...

ახა უშიეიტი უარგჯე ეგჯერთ იშიახ ზეგე რეიფშო.

ას ადა მი შოუმამეზ ანუდგრუახ იუფშოანდაზ

ფეოვეკ, უსციემშიაშოახ, დგრხარცე ზელშოარგზ,

„დუნეი ზდა სეჰქუმ სეძლამ“ ჰია უზეშოოუ.

არა უაჯ დშიელამხააბ ახაწა ჰია იზეშოოუ.

შიშიარგუნდაქოოუბ შიართ შიეზენტეიკ,

შიეფსე შიაციშიან შიემხუცდაქუა,

აქუჯმა ფსემთი აქუჯ ითაშიგჷტ ასგს!
იზაკუტი ჯაბააციგაოუხეი იზბა უა!
იზაკუტი აჟია ბააფსუხეი ისაჰა!..
იზაკუტი რგუაყროუხეი ისზრგა სარა სხალა
საზაირაცვ უი ამაჰაგა იციებზარა...
ურთ ახემძღ სდგრგარცვ იანაქუგზ,
იზემურც სახემქუფაუაზ ამავე შხუა სადგრმიტ,
სდგრართტ თაჰკუმლა, სხახუ ზეგა შგწირა-შგწირალა
ეილგრგჷეიეიტი, ისეიგძომბტ აკ აზგნ!..
შიართ ახემძღ აბაშიციგძი? იფხანიშაძაუეი შიგბლაქუა,
მაჰ, შიხაცაადამ შიართ, ახაჷქუა შიგრგზოლუბ,
იანამუა შიიგარეიციოლუბ... ურთ უს ეგაჷაზარგაჷ ირგლ-
შოიტი,
ირხმარცვ რგფშოქაქუა ზთახერხუა რგთრაქუა!
იანრგლემშოგაგ რფსგ აქურწოიტი იმშიაკუა...
ახაწა დშიგლაძამ, იშოგჷიბაუა ილშიგლგანგ,
შითგფჰაცია, შიგჰისაქუა ხემძღ ბააფსგ დდგრგოიტი;
ახა შიშიანგ აჟიაკგაგ შიგზჰიაუამ...
შიაახაფშოი სარა სახა! იჟიბომი სახეთაკგზ
ისზრუ ხახა-ხემშო რგვნუწყა აპალაჩია!
შხუალა იშოსგღრასუაზ სცია-სჷგ ზეგაგ რხუახუნ,
იშიგტა-შიგტანგ იშიარწიგრხა იყოლუბ.
ნას დგყოლუ აბ არა? დაბაყოლუ აჟია! ახაწა!
ო, მაჰ, ასარაქუა შიგრგზოლუბ შიართ ზეგაგ!
იარა უბას შიხემყოლუ აქუზარგაგ ყალაბ
აუასა რძგხა ჰია იზაშთოლუ ჰაზნუ აღგაგლ!
არა ძიგრგკ ირგმოლუბ აბჯარ,— ნაყ იშთაშიწ!
იშთაშიწ შიგმფშოგკუა!
აბჯარგმ შიართ იშინაალო ინგუუეიგარცვ...
აყგზხმაროლუბ იშინაალო, აძააგაროლუბ.
იშიშიგშიწ აფჰიგს მათია, აჰიარქუა შიგზხმალა,
აყუდ ჟიჟილა, აგარქუა შიგრწგსლა,

ახუმოთაარა უსოუბ შიართ იშინაალონგ სა იზბო!
ნახხხგ, აკომანდორ, ჟილარგ ზეგა იახგერბართოლ
აბაა ჰრაკ დუ აქუგ დგკნიეპარცგ დაქუგუბ
ეგახხარადამ ჭრონდოხო...

შიართ შიგზენტოეკგგე იშითეიფუშუბ იარა უბას...
ეგეილდუბ უს, დუნეი იანდამზარ ეილდუბ
შიართ შიეიფუშ იყოლ აუაა.

ყანგლა დშოგლშოეგსუახ, აშარშიგ შიგლრაზგრტიახ,
შიიშძარ ჰია შიაციშიანგ ცქია ილა შიგზხფშოგლომ...
შიჰიაზანოლუბ იშაპე შიავუდგრცგ შიშაშოთოლ!

დახგეიბო შიგლაქუა აშა ხაჟუჟოლო ირხგლოიტ,
ახა შიშიანგ ინგჰიაქუაქუა შიკოუეიტ.

დუნეი შიანდამზარ ეილდგნ, შიავგანგდააშოტ.
ჰა, აჰისაქუა, იაჰზგჩჰაუამ შოთა უაჰა.

ჰაშითგრწნე ჰკოიტ იახგა ნახგს ჰაქუთარც!
შია შიიზგნხა აკომანდორ, იშოგშითახგუგგე შიეყახ.

იახგა დგკნიეჰაბ დშოგეიბაუა ჭრონდოხო,
ნას შიართ ნაბ შიგლუეიკგბ... დგშიყუაწრგმ შიეიფა
დგყანგ.

შიგზნუ აქგთაქუა ზეგა ახუაცრა რხგშშგლა
იქამითაჟირანგ იყაიწაშოტ.. დუნეი იანგდააშოტ შიეგბა-
ხუგგე.

ჰართ, აჰისაქუა, აბჯარლა ჰიშააიბგთანგ,
ჰაიგუდლაბ ჰშია ზგეიხგოლუ ჰამშიაკუა, ხაწაგულა!...
დანჰარდააბ, დგქუაჰხგბ, დააბლგბ აბჯარ მცალა!..

ეხტეგან. ო, მაბ, სარა სხუქგ, ჰარგგე იჰაჩჰარცგ ზალ-
შოომ

უაჟიშოთა ართ ჰგუაყრაქუა, იახგანდა ჰკია ითაძოხ.
იმიჟუბ ბა ბაჟიაქუა, — ახა იიაშოოლუბ ურთ...

ჰკია ჰხგნგ ბკიაჟიაუეიტ, ახა იჰაქუნაგოლუბ!
სთაჰმადაზააიტ სარა, ახა უაჟიშოთა საანგგლომ,
სტაუეიტ სიგუდლარცგ ნხაზგეილარგ ზეგგე

ჰატსე შოთაზ ჰბავლაშოა ზქუატატა, ჰაბავ თეციციაა
აშა იაზძეშოო იჰალოუ აგეგშიეგ-ციეგა!...

ლეონელლო. სარგეგ სციოიტ!

ალონზო. სარგეგ!

ბარრილდლო. სარგეგ სეჟეგა!

მენგო. სარგეგ სეჟეგა, აციჰარგეგ სემოუბ,
ჯარა სახეშიეგხუაშოა ყალაბ...

(ზეგეგ აღუჰაა ეიცჰაკენ).

ზეგეგ. შინეი! შინეი! შინეი! ქუფაროუბ! ქუფაროუბ!...

ანხაცია რუაძიე. სა სცაბ აქეთა სგრწესგრცე.

ეგი ანხავე. ზეგეგ ჰციოიტ!

იშოთეშეხ უავ იიკრატია იააშიეთეგხეაშიო ზეგეგ.

ესტევან. ინშიმეჟენ აჰია, აფსა, ატაბანჩა,

აიხა, ახეც, ახეჰა, აჩოზეგა, აჰიეზბა, ალომ!

ლეონელლო. იჰაჰიი იჰალშონე უა ნეიშას იყაჰწაშოა,
ნას აძიეკ იეიფეშო ჰაიეგუდლაბ უი ზეგეგ!

ბარრილდლო. ჰზერგუაყუაზ რეზენტეკ ამექუშიატიე-
ციეგა რეააგაბ!

ზეგეგ. კაამეთ რეზკელჰცაროუბ აშიეციეა იშოგზენ-
ტიეკეუ-

აძიეგე დაანემხაროუბ! რეხუწიე-მწიახ გქუჰარძააროუბ!!

(ეიშთეიბაწა ადიელწრა იალაგოიტ ზეგეგ).

ლაურენსია (ადიელწრა იაქუი ინარხეგეძანე).

შიცა, იშიექუჰოიანიტი შიუს შიზეზდიექულაზ უა შიახ-
ნეიუა...

სარა საარგეგხეარცე სთახეუბ იაჰზაიი აჰისაქუა.

(ახეში ლხე ნკლაკენ).

ეი, აჰისაქუა, არახე! შიემფეშოგენ, იააშიეგრცცაკ შიშოზახუო!

იაჰზაიიტი ჰა ჰაამთა... იახეა ინარკნე

აწეგხუტია ფაჰწიაროუბ ჰგუაყრა ჰახლაგელოუ.

ხდემდღე ბაათსეს ჰზექუშიაზ ზეგე
იაჰყუაძიძიაროუპ ჰალაცია რშალა!

პასკვალა (დაავნაშოგლანგ).

ბეზჰაუხმაზი ლაურენსია?

ლაურენსია. ეილარგ ირზემჩჰაიტ ამთაცოგმა იზნუ...
თაჰმადეი ჰქუნი ჰია აძი დნემხაკუა ზეგე,
აქეთაქუა ზეგე რახდტი ეიბარწესენ,
იშოგზენტოგეზ ამვა იქულტ, იძბნე
დგრშგრც აკომანდორ, ნას იქურხგრც იუაა.

(დაავნაშოგლორ ხასინტა).

ჰარგე უი აისრაჰოგ ახაცია რეიფშო ჰაქუფაროუპ.
ახაცია რეიჰაგე ამთაცოგმა ჰზეყან აჰისაქუა...

ხასინტა. ნას იარბან ჰა ჰაზლაგარა?

ლაურენსია. რეივახერ ეიბერთააიტ აჰისაქუა ზეგე,
ახაცია იშოგრუხ ეიფშო.

იშოგრხააიტ აბჯარ რგზენტოგე აძიკ იეიფშო,
რჰიოლ ეიბეთანგ იდექულააიტ,—ნგრწიაროუპ ჰია!

ხასინტა. ჰციოიტ!..

აჰისაქუა. ჰციოიტ ზეგე, ზეგე შონეიუა ჰნეიროუპ
ჰართგე!!

იფსე თანგ დნემხაროუპ აკომანდორ!

ლაურენსია. აბირაყ ბარა იბკეზაროუპ პასკვალა.

პასკვალა. სა სნაპაჰოგ იყალარ უი აბირაყ,
ნას იბსგრბაპ საფსოლ საფსამე უი აკრა!

ხასინტა. ართ ჰარ ფხმაგგლავეს ირგმადა, ლაურენსია?

ლაურენსია. იხაწა, ხასინტა, სა სახაგყოლ არ რჰოგ
ფხმაგგლავ დშოათახემ. ჰდექუშიწა უაჰიშთა!

აჰისაქუა. ფსროუპ, ფსროუპ აკომანდორ იზე!..

(იდექულლიტი).

აფარდა.

აბატი ახახია.

(აკომანდორ ივნე ახალ აქვუ. აშააცკერ ააწალოიტ. აფენჯერ ჰრაკ დუქუა რკუნტი იაიუეიტ ითააძა იაცეილაწიაშია ალაშარა. აუა ახალოუ ახანე იპოლუპ აში დუქუა. აკომანდორ აკრესლო დუქუ- ტიანე ასტოლ დადტიალოუპ, იათხაა ქლორესი, ორტუნოი გლ- ოუპ, ურთ დერკუპ, იშთახყა იიგანე ი აქუა ეიდჰიალანე ჭრონ- დოხო).

აკომანდორ. ინაქუა ახეიდჰიალოუ იკელშიეჟ უი ^{ამაახა...}

დაგალაკნაშია ნას იარა!

ჭრონდოხო. სენიორ,

სგუ იაინაგოიტ, უბაცია ურთ რაბაცია ზეგეგ არი უხად ხაა ზლარჰიაშია უუს ბზიახუ უზქუთ, რგუ იახუნანე იახგურლოჟო იახფეშუაზარ ჰია უაქე.

აკომანდორ (იმაწუცია რახხ).

სა იშოშიასჰიაზ ეიფეშ დეკნაშია დნაგანე, ზეგეგ იახგერბაშია აბაა ჰრაკ დუ აქუგ.

ზეგეგ ირდგრუაზაიტი აბუნტი ყაზწარცე იაშთოუ აბას აიჰა სშოგრმეიგდაუა სარა!

ჭრონდოხო. იუგუალარშიეიშ, სენიორ... სნაცია <sup>აასგრ-
წგსგრ,</sup>

ახეც ნაფყაონ, ეფსხებრაგე იარა უბრი აკუბონ, ახა უი უსყახ იხემუიტი სარა...

უაქეგ უუაგეზრაქუა ზეგეგ ურშოშარაც სა სგლა იაქუუკენ ისზეუურა უზდგრუაძ...
ქანეცდგან ბაქაქეი ომთფეიორძ

აკომანდორ (დააპკხე). უბეგ უმერგან, ალაბშია! ^{ამოცა}

უაქეშთა აწგებუტია ფწიია იახანდა უმაქარა!

ეგაგროთ აქულაცია სა სშოგყოუ ზხამოთგზ რგზენტე
იზოთუ რორაქუა ზეგაგ შხუალა იცყა-შიყა იქუსწაპ.
რგზნგ-რგდინგ ზეგაგ ისაბასტიდაპ ზენდა...

ჭრონდოზო (თენჩ-თენჩ).

სენიორ, ჰარა იაჰხამოთდომ აკგაგ...

ახა უარა იუხამოთნგ იყოუბ

ჰა ჰამოუაფსეუ... აუაგვ დგფსტიემ, ინამოთდომ ინახმოუ...

ზეგა კნოუჰარც ულშარემ უარა... სა ისგშთანეიუეიტ

ეგაგროთ, უარა უზზეშოთმეზ, უზზემჩჰაზ ჰშოუცია...

იულშარემ ნაპეს იყოუ ზეგა კოოუჰიარც, სენიორ!

აკომანდორ (დაქუხაგაახო).

იქოგ ეინაშიკ უაქეიგწიყა!

(ხაჰიკ ვეინე უბრი აამთაზ აფენჯერ იახლიტ. აფენჯერ ასარკა
ახახაჰია ილთეილფსოიტ. ზეგაგ შიანე იათრუსჟეიტ).

აკომანდორ. უი ზაკუზი?

ორტუნიო. სგზდგრამ იზაკუუ... დგზუსდამ იზგუალაგზ?!
ჭლორეს. არანდა დარბანუ ახაჰი ვამოთრა ზელშოაზ?!
ჭრონდოზო (დაზთენჩნგ).

უს ეიფშო ზელშოო აძი იოუბ ჰა იჰამოუ — მენგო იოუბ,
(ასცენა აშთახე აუა რშოგაბეგ გოიტ).

აკომანდორ. იაილკაიში, ჭლორეს, უნდიგლწნგ იზაკუუ!
(ჭლორეს დენდიგლწუეიტ).

ამალა იქიდგრუაზაიტი ჭრონდოზო იენაჰარა შოახს-
მერფო.

უაქეიგწიყა დშეიგმანგ შიციანგ დგკნაშიჰაროუბ
ნახახგ, აბაა ჰრაკ დუ აქოგ.

(ჭლორეს დაავნახნგ).

ჭლორეს. ნწიაროუბ, სენიორ!

ჭრონდოზო იენაჰარა ჰაფეიფშოგზ ზნგ.

აკომანდორ. იზზე, დგზუსთა სუს ეიწახყეარც
ზეგლშოა?

ორტუნო (დააქუწიენგ).

უარა იპაუპიაზ ანაგდახა ჰართარემ...

ანა იმაქვემკუა ეიზეიტ აუაა...

(აუაა რშუკებუე აიგუოიტ).

ორტუნო (დკგლფშო-კგლძგრუა, ახეშიალა ალადა
დგლბააფშუნგ).

იფერჩიუეიტ აშიქუა...

ციაშგლა ირლაშოო იააუეიტ ჰა ჰაშუყა იქულანგ.

აკომანდორ (დარხავადოიტ).

დგზუსდა? დარბან უს ეიფშო ზგუაღგზ?..

ჭრონდოზო (ილაქუა იხაჩო).

ეილარ როუბ, სენიორ, ზგუ ფუწიაზ აქილარ როუბ...

აკომანდორ. იხალშომ უი!.. დუნეი რგუ ახშიამა აქუ-
ზაარა?!

ჭრონდოზო. რგუ ახურშიახეიტ, სენიორ, უაქიშთა
ირზგჩჰაუამ უაჰა...

ფლორეს (ახეში დადგლანგ).

აუაა რაციოუბ, სენიორ, ამბატოდაგკ გყოუბ!..

ჭრონდოზო. წვა რემამ ურთ!..

აქილარ (ასცენა აშთახა).

ჭრონდოზო დჰაშით უაქიგწიყა, აპალარცია!

შია შიემშოჩჰიარა შთა იიასუბ, შთა ფსროუბ შია შიზენ
ინხა!

აკომანდორ. იაბაყოუ ჰათშოზხუცია, არ ჰზგხჩარცვ
იყაზ?

ორტუნო. ურთ რგზენტოგკგგ რთგექუა რქოგ იგ-
ლოუბ.

სა სოუბ იახა იფსახნგ იქუზერგლა.

აკომანდორ. ნას იარბანუ ახესბეგ ზგშიაჰაუა?
შუცანგ ეილკაა უა იყალაზ ზეიფშოროუ!

(ორტუნის იტუნეიხორტ. ასცენა აშთახა ყუჟობჟე გორტ. იგორტანული
ჯოჟე რეიტუჟარა აშთებჟე).

ღეონელლო (ასცენა აშთახა).

იაჟიე ამცა, ამცა აჟიე!..

აკომანდორ (ორტუნის იახა). უნეიშ, ორტუნის!
უნარფელანგ იანკელაჟეიშ აჟილარ ზნე.

— აფსეიეგარა ააჰნათაჰ უი ფეტორაკ...

ორტუნის (ახეში დგნკელფშონგ).

ჟილარაკ ანაჰკელო ამი ჰამამ უაჟი ჰარა.

ბარრილადლო (ასცენა აშთახა).

მცალა ეილააბლგე! ამცა როუჰაჟე, ამცა!

აკომანდორ (აიხსელდარა ინალაკნგ).

იშოზზენტეკეჟეგეგ ისეჟულოუ ნას აძი დნგმხაკუა?

ორტუნის (ახეში დადგელანგ).

ჰარ შოზზენტეკეჟეგეგ, სენიორ, დარა ირგლოუჰ!

აკომანდორ. ანცია იცეგმელხაზ!.. აფსტიჟა!..

(ასცენა აშთახა იგორტ აბჟჟა).

აჟილარ. ჭრონდოზო დჰაშით! დეტშიეჟ არახა, ჭრონ-
დოზო!

ორტუნის (ინაცია ჭრონდოზო იჟუკნგ აკომანდორ იახა)
იუაჰაჟამა, — აჟილარ ზეგე ჭრონდოზო იხოუბ იზჰაჟელა...
ჭრონდოზო დჰაშით ჰია აჰიჰარა იაჟუჰ.

აკომანდორ (იიჟრა იზემდგრუა).

დაჰშორჟუ იფსე შოთოუ დრაჰთარუ?!

ჭლორეს (აკომანდორ იახა).

იუაჰაჟოუ, სენიორ, უზფშოუზეი?

უზცოზარ უკნე უცა, ჰანწიარცე ჰაყოუბ უსგე!

აკომანდორ. უაჟე დახზემაიუაზ ბაა ლუღუაკ სთა-
ტიოუბ ჰია სეჟან,

ახა აგუმხაჟელა, იშთანგ სგრფსახტ იახა,

ირზუჟრგეი ნას!..

ჭლორეს (ღმინანგ იშამხქუა იწაყუალო, იბეგ იზთგჳმლო
აკომანდლორ დიპოიტი).

ჭრონდოზო დოუჰაჰე... ნას აჟილარ თენჩხაბ ზნე.
უაშთან დაბაჰციცარი, დაჰფეგჰაშიაბ დგრკაგა...
ზნე აჟილარ თენჩხანგ აფსეივგარა ააჰაურ,
ნას ხაბიფარაკგაგ ირხამშოთრატია იყაჰწაბ...
ფეიფშოგციგაგა რზააგაბ, აამთაციგაგა რგზჰარტიაბ!...

აკომანდლორ (დაიქუმხაკუა).

იხე დაქუთიოგშიტიგ, დშიგშოგ!

(ორტუნო დფირტუეიტ ჭრონდოზო, ჭლორეს დიცხრააუეიტ).

უი იაალაგურღააიტი ზნე.
ჰარა უი აცი აულუ დგრკაგა იახასწახბ.
ურთ რხაქუთირა შარდაკ ნნაწრემ.
იარბან ამითოუ ატიქუა ეისრაკ აჰო იანეიაახოლო?

(ჭრონდოზო დოუჟუბ).

აკომანდლორ (ჭრონდოზო იახა).

უცა ულასნე, ირაჰი ანთ, იზუა ზზემდგრუა,
ეიბარჰიაგა იანე იგგლოუ, იალხნე
ისზაარგშოგრც რგგურაგაცია.
ისარჰიააიტი თენჩ, ირგლამძაზ ზეიფშოროუ.
უცა ულასნე! უეიწამხან!

(ჭრონდოზო დციოტი იათენჩრაახოტი ფეტრაკ. ნას ასცენა აშთახა
იგოტი აბექუა).

აჟილარ. ჭრონდოზო!

ღეონელლო. იფსგ თოუბ ჭრონდოზო! დგფსგროუბ
ხემფადა აკომანდლორ!

აკომანდლორ (იგუ აათრგსნე).

აა, უსოუმა, იზამანოუბ, იაბაახბ...
აჰგ, ჭლორეს, უმფშოგკუა უვნე უცა ალამაგრო,
ადგრა ითატიუბ უა დონ როდრიგო
იჰაკუშოხანგ იშოტიოუ... იშოშიართოუ... ჰზეიფშორაახან...

ჭლორეს. იშოფოუპიო, იშოფოუპიო, სენიორ, სეგუნა...
 ჰაუბ, სრეცჰაშა...

სარაწიყა სდიეჭუმწან, მამზარ ანდიელწხა სემთაეკო
 იარაზნაკ იყადამზ აძი იეიფშო სეჟიეია სერგოიტი...

(ინაცია ორტუნია იქუენგ).

დგშოთ, ანი, ანი დგშოთ, აძი დუმეშოთერ უმუაზარ.
 სა სუმეშოთენ, სრეცჰაშა... ო, ზელთხა ჰაუშოა ანცია დუ!

(იხ-ილახა ფშო).

იასზიურეზეი მენგო სააიბეგწაშოარ!
 უარა ისოუპიბ ალა იცია
 კკადა ილრეიხესხძეიტი იბაეჭუა ააფშოუა!..

(დშიანე დხეჯ-ხეჯუა იხ-ილახა ატტაჰა იფშოიტი, ზუთ-ხუთლა აკ-
 იპოიტი)

აკომანდორ (ლაწგრხულა დიხუაფშონგ).

იზამანოუბ უი, ჰაიციაეიბხ ბაჩრაზნგ.

(ავნაში შხულა იაგუთასნე იადრტუეიტი. აში იაალაგლოიტი ესტე-
 ვანი ლენელლოი, მენგოი, ბარრილადოი ნაზაფგლოუ ანხაცია.
 ფთრაკ იაიქუხოიტი, ითუნროუბ).

აკომანდორ. აბარ შიარგდგ შიახააი! იზაკუხეი იშითა-
 ხეუ, ავგზცია?

ესტევან (აშიხემს დაალავგლანგ, აკომანდორ ინაცია-
 ნიქუენგ).

აბარ, აბარ დახავგლოუ ჰაქუხხძაბ აქუჯმა!

აბან იახიდგგლოუ იპალაჩცია, იმაწუარქუა!
 იახლოუბ ჩოჰიარას იამოუ ჰშა იეიეიხლოუ ზეგდგ
 შაშინგ შიეღრგრტტარა...

აკომანდორ. შიიანქუას ზნე! იშოესთოიტი აჟია,
 იშოენაზგძო შიართ იასაშოპიო ზეგდგ...

სანეჭუეიტი ანცია იჯარ უი საჟია სშოჯშოზამეიეო.

ესტევან (აშიხემს დგნხეწნგ, იბეჯ რეცვიგანგ).

იახხოუბ აპალაჩ! უარა უზნეჭუა აჯარ

შიიფტხგეძუბ ჰა ჰზენ იანუ.
უი ზნგყუუგო უარა უზჭუუ აშაჟირა
დღანგ უავ ილა აენგარც აზენ აუბ,
მამზარ ჰა ჰზაკუმი...

აკომანდორ (იზგრგუბზგლნგ, აამთა იგარცგ).
ჰაი, უდინ ანგს ურთ უაჟიჟეა უაარყუაწნგ,
იშოუჰიარა შიართ იშითახუ, შიგზზააიზ,
ნას იალშოოიტ იყალარცგ...

ესტევან (აკომანდორ დააიზაიგუანგ).
აკადა ალშომ იყალარც, ეგგყალოიტ უბრი...
უაჟიშთა უფსგ თანგ უჰამგწწგრც ზალშომ უაჰა!..

აკომანდორ (ესტევან იახჲ).
იუდგრუოუ ნას უარა, შიზგქუშიაშთა უი აზენ?
სა სემშალა კუაბეილა ირტაშორ შია შიშა.
ზგქგვლოუბ შიშგნდგრწიაშთა შიგქურგვლანგ.
შია შიაკუმი, შიგქუნცია, ურთ რგქუნცია ნზგრწიაშთა
აუს აუბ შია შიგზჭუ.
შიახზუც იახგუანდა, უაშთან უი ახა შიოურგმ...

აჟილარ. ნწიაროუბ, ნწიაროუბ აკომანდორ იზგ,
იშა კუაბეილა იაჰტაბ არგუაყვგ, აპალაჩ!..

(აჟილარ ლგწეიბაგუანგ დგრშუეიტ აკომანდორ, ჭლორესი
ორტუნეიო აადილყგოიტ).

ჭლორეს (ორტუნეიო იახჲ). ჰაბაცარა იაბაჰარხარა ჰზგ?
ართ ჰანგრგზგაშია ჰაიჭგრხზ მახა-მახა.

ორტუნეიო. უააი ჰავნგ ჰდიგქულაბ ჰხამეშოძაკუა
შთახლა.

(იგნ ივარ რთახუბ, ახა აჟილარ რგუშოოიტ).

მენგო. აბარ, აბარ დახგვლოუ, ალახშთა!
ყანგლა ისგზხგზ სცია, დგლბააშიჰია ნაყ, შიზგფშოუხეი!

ჭლორეს. სათოუმწან, მენგო, უი სარა ისხარამგზტ...
სარა ისგდგრწონ...

მენგო. უარა ინაუგდონ!..
 ეგ, ალახშოა! აფსროუბ უაჟიშთა იუდუ!

(აპისაქუა აგანახმენტიშთა იაკკლუიბაჰანუ ქლორეს იგუდლი იტ.
 ორტუნოი ირთიოიტ).

პასკვალია. მენგო, მენგო! ჰა დჰანაჟ უი...
 უარა უეიცია ჰინგუყუარემ ჰარგაგ.
 ჰში იიჟიხმოუ ზეგაგ იგუქუაჰხებ ჩოტჰა-ჩოტჰანგ.

ქლორეს. აა, სრეცჰაშიშთა, ურთ აპისა რნაპაქუა
 სნაშიმეშთონ, სრეცჰაუბ... ო, ზელფხა ჰაუშოა ანცია დუ!..
 მცაკე უშოგუაყუა უალაბლგრ ეილფუბ
 ურთ აპისაქუა ურემპეშაშიარ აწკეს!

(აპისაქუა ქლორეს იჟილანუ დერკოუეიტ).

ზასინტა. დეშიეგ არი! ირთბეიწიახოში ეგი,
 ალაშიარეცავუ — ორტუნოი?

პასკვალია. აბარ, აბარ დახეცეგწატიოუ, ირთჰაციძანგ,
 აჰინაფუ ეიფეშ იფენწა ქუაც-ქუაცო...
 უციეწწ, უციეწწ არახე უაჟიგწიყა — უციეწწვრ!

ორტუნოი. სარა ისხარამ... ანცია ინგს სარა იშო-
 სხარამ...

უი ზხაროუ ანი იოუბ, — ქლორეს იოუბ...

აპისაქუა. მაპ, მაპ, შიართ ალაქუა, შიართ აპ იქმა-
 ჰიაცია.

შიართ შიგეჯაგაგ აკომანდორ ილა მაწუარქუა შირიუოუბ.
 შიართ შიგეჯაგაგ შიეიფეშოუბ, — იშიეილფუ ჰია აძი დეყამ.
 უაჟიშთა იშიეზხოუბ იაჰზეჟიუხმოუ! ილბააშიჰია ნაყ!
 ურა-ა!..

(აპისაქუა ურა ჰია იაიუეიტ ქლორესი, ორტუნოი რუმანუ აბაა
 იაადლეწუეიტ ჰრონდოხოი, ლაურენსიერ, აკომანდორ იხუ აჰია
 ფენწა იახაწანუ იგნ).

ლაურენსია. დეფსიტ ჰარგუაყვუ, ნაგძარა აქუზაიტი
 ახაქუითრა!

აქილარ. ნაგძარა რეჭუზააიტ ლაურენსიეი ახაქუითრედი
ლაურენსია. ნაგძარა რეჭუზააიტ აუასა რძეხე იანუ
ნხავგეილარა!

აქილარ. ნაგძარა აქუზააიტ ნხავგეილარ რხაქუითრა!

(აქილარ აღზააჰია აგურღარა აშია რჰითიტი).

აფარდა.

აშობაბიი ასახდა.

(დღეშოშაროუბ. აძბავ იხეფშონე იგლოუბ აქილარ).

ღეონელლო. აბარ უაქიშთა იაიიგუოიტ ჰარგუაყრა
ამთა.

დაპზაილაშოტ შთა გუბლერა ზემდგრძო, აუაა ზერ-
ჰიაციუა...

ალონზო. ხუჭი-ღუი, ფჰიესი ხაწეი აძი დენმეკეკა,
ზეგა გქუდგრგლაშოტ...

ღეონელლო. იდგრჰიაციუაშოტ ზეგაგ...

ალონზო. იდგრჰიაციუაშოტ, იდგრგუაყლაშოტ იდდგრ-
ჰიაანდა

აუს ეიწეზხაზ, აპალარ დეზშეზ.

ესტევან. შიემშიან, დადრაა, იკაშიმეკენ უსწიყაა შიგუ.
ჟილარგ ზეგაგ აძიკ იეიფშო რეივახერ ეიბგთა იგღლარ,
ამშოგენ ციქურფა იავგზახოიტ ურთ რემჩ.

ნას ურთ აანგზკელაშთა მჩეკ

ყალარცე ზალშოომ უსგაგ.

შიემშიან აძიგაგ, ჰეივახერ ეიბაჰთაბ ჰაზენტეკ,

ზეგა აძიკ იეიფშო ჰაიზგლაბ ჰაჩრგლულუანგ.

ნას ხემფადა ჰშოეიიაიუა ეიდგრ ჰარა.

მენგო. ურა! ჰა ჰუს იავოიტ, ნავძარა აქუზაიიტ
აუასა რძეხა!

ესტევან. აიაშთა უჰიეიტ.

უაქიშთა ისთახეუბ სარა ნაბ ასგრკერც,

აუასა რძეხა ახაძალა აფეშიარა

უარა ინაურკნე.

მენგო. იბზიოუბ, სა სეხზიოუპ!
ესტევან. უსზედერკ უს აკუზარ, შიდერკქუა ეგდერთგდგ,
არი ჰუს

გუკ ალა ზხე ზფესე იამეიგდაუა იაზგელოუ.

აუილარ. იპია, იპია, ჰაუზედერკუეიტ ზეგდგ.

ესტევან. აკომანდორ დეზშეზ ეილერკაარცე იანჰზააი-
ლაკა,

ანი, აპიეიქუაწია აგუ ზგუუ, აუაუფსე
გუბლეს დემიკკუა დქუზერგგლო აიხარშოგ,
აძიაძიალა ჰაილგანე ჰირგუაყეშოტ, ჰირჰაიციამოტ,
ახა „დეზშედა“ ჰია დნაზგზწაალაკა ზეგდგ
შიეიციქუაქენე იმიჰიალა — „აუასა რძეხააა რეზენტეიკა“.

აუილარ. იზამანოუბ...

ესტევან. უაქიე, იაჰჰიაპ, — ანი ზედბახუ ჰჰიოზ,
აიხა რშინე აუაუფსე იმაპე ხტნე დქუზერგგლო,
სა საკუნე საინე სგლაზარ, — უარა უსერჰაიციოზარ,
იშოფოუჰიარგზ — დეზშედა აკომანდორ?

მენგო. სარა უხსეკუყააუაზეი, სა სგდა უაუ დუმბეი!

ესტევან. აგაძა! სეშოუახუმარუა უმბოი, უფესშიარც
აუბ სეზქუუ.

მენგო. სა სფუშიარცე სთახემ.

ესტევან. უს აკუზარგდგ, იააჰაუმჰიარ ზალშოაძომ
აკომანდორ დეზშეზ.

მენგო. აუასა რძეხააა რეზენტეიკა.

ესტევან. აიაშა ჰია, ალა, მამზარ იცეცა ხხერახა
ხუაშა-ხუაშა ეილასწაპ უბაუ-შოგქუა.
უაქიეწიყა ისოუჰიაროუბ აკომანდორ დეზშეზ!

მენგო. სარა იუასემჰიეი — აუასა რძეხააა რეზენტეიკა.

ესტევან. იუჰიაროუბ აგეზმალ (ინაპქუა დქუაირჰიოიტი).

მენგო—ოი, ოი, ისჰიოიტი... სნაპქუა ფშიერტი.

(ინაპქუა ფდერტიფიტი).

ესტევან. იპია უაქიეწიყა აგეზმალ — დეზშედა
აკომანდორ?

მენგო. აუასა ძეხააა რეზენტოიკ.

ესტევან. ეითაქაშიძია ინაქქა.

მენგო. უსალა სა სუზერშიარემ.

(დწგმ-შიგმუა დრემკწწწ დნიინ დგლო ტ. უბრი აამთაზ
დააიუეიტ აძბავ).

აძბავ. ო, დადრაა, აღუნიე იანუ აუაა ზეგმე
იზშაზ დაძიუბ, უი — ზეგმ ზემიუ ქივანტი ჰაბ.

უბრი აყნეტი აუაა ზეგმე ეიშციოლუბ.

შიართ შიადიკ იმპეწყყან დეყოლუბ ამაშიერ.

დჰაშით აგუნაჰა ყაზწაზ, უი ქუნამგა ძბერაკ

იზშთაჰრემ, ნას იანზაზ შიეზენტოიკგმე

იშიეზდერვაბ გუბლანს იშიერთარც იყო.

დგზმედა აკომანდორ?

აქილარ (ზნე ქვამთკუა ფვთკ იაიქუხოიტ, ნას რეზენ-
ტიკ ეიცვრჰიოიტ).

ქილარე რეფსეიბაკრა!

აძბავ. ალაქუა, უს ადა ქვშიემთოზარგმე ააბაზ.

აძიადილა შიეილეგაზარ აქაქაჰია შიციიაქიარც შიეყოლუბ.

დაარელექიგოეი ანი ათაჰმადა იგლოლუ!

უი ილა ჰალაგაბ არჰიაციარა.

(ესტევან დრელერგოიტ).

ჭრონდოზო (ლაურენსია ლახე იბეგ ლეწაკშია).

ბაბ დრელგანე დერგოიტ, ლაურენსია.

ირჰიაციარა ნაბ ალარკეშოტ.

ლაურენსია. ახა დუავ გუკაჰამ საბ,

უი იჰარა რაციოლუბ, ჰაირარგამარც ზალშომ.

(ესტევან ირჰიაციარა იაქუა).

აძბავ. იჰაუჰიაროლუბ იაჰციემძაკუა აწაბერგ, ათაჰმადა,
დგზმე დგზუსთა აკომანდორ?

ესტევან. აუასა რძეხააა რეზენტოიკ.

აძბავ. დეილაშიერლულუა ეიჰა!..

ესტევან ოი, ოი, სრუცპაშიმა, იხუარჩხაზ სებავაქიქა
ელიაშინაძეიტ, სეგუნაპაუბ...

აძბავ. დეზშედა აკომანდორ?

ესტევან. აუასა რძეხაა რეზენტეკ...

(იფსე ილშიშინე დეპაუეიტ).

ლაურენსია. ფსრა უქუმ საბ უარა ბზანწეკ!

ჭრონდოზო. აქსარ იგელო რეზნგეგ დეხმეგრპიაგოუბ.

აძბავ. უაქიშთა დაარგლეჟიგეჟი ანი იგელოუ აქკუნ.

დაგქსაშიპია იდგრატია ილულუანგ უი ალასბა!

(ხუქვ აქილარ დრულაგლან, დაარგლანგ დქსარპიოიტ. აძბავ
აქკუნ იხე ნაიქუენე).

აძბავ. უარა იუდგრუაზარ ყალაპ, იუმბაკუა უყამ,
იპიეიშ აუს ზეიფშორაზ... დეზუსთა რაფხაძა
აკომანდორ დეზშერცე ზნაპე ივახა?

(ანუქვ ჭოცხა დეფშოუა დგელოუბ, კოითუამ).

აძბავ. იუპიომ აკუუ უარგეგ. (იუაა რახე).

შიართ აპისაქუა შიგრვგზახამა, იშიგლძაძამა შიგმჩ!
დეილაშიგრლულუა იშოშიგლშოაუა, უბას, ეიპა! ეიპა!
დეზშედა აკომანდორ?

აქკუნ. სეფსუეიტ, სეფსუეიტ, ოი... ოი...

აძბავ. დეუმპიო ნას, დარბანუ დეზშეზ აკომანდორ?

აქკუნ. აუასა რძეხაა რეზენტეკ...

აძბავ. დინს იყოუ ზეგეგ რნგს სერმეიგდაკუა იშოგ-
ქუსხოუა,

რეფსე შოგრხესხოუა რეზენტეკ სნაპალა იგულანგ!..
დეზშე დეზუსთა აკომანდორ?

აქკუნ (იფსე აარლა-აარლა ილაგა-ვაგო).

აუასა რძეხაა რეზენტეკ...

ჭრონდოზო. ახუქეწყყეაგეგ დდგრეუაყუეიტ.

ლაურენსია. ახა უავ დაწახომ, ზეგეგ ირეჩპაუეიტ
აგუაყრა.

აძბავ. უაჟიშთა დაარგლგჟიგა ანი აფჰიგზბა იგვლ
ზეგა გქუსხუეიტ, აძიგაგ დენსგჟუამ დეიბგანგ.
შიაალგფხა იაარლასნგ, დაგაქჰაშიჰია დგრლულუანგ.
იბემჰიოი აფჰიგზბა ფშჰა, დგზშგზ აკომანდორ?

პასკვალია. აუასა რძებააა როლუბ დგზშგ.

აძბავ. იშიგრლულუა!

ლაურენსია. პასკვალია ჰალრარგამომ.

ჭრონდოზო. ახუქგწიყაა ჰაციგაა იმჰიეიტ, პასკვალია
იშფალჰიო...

პასკვალია. ოი... ოი...

აძბავ. ეიჰა, ეიჰა-ა, შიგზუმარუამა, ალასშაქუა!
უბას, უბას,— დგზშგდა აკომანდორ?

პასკვალია. ისემჰიახეი, მშიან უი, ნას იარბანუ შიგზ-
სგდხალა?

აძიგ დიმშძეიტ ლემკაალა... დგრშიტ აუასა რძებააა.

აძბავ. შიეიტხგძლა მაცარა ბგქუშააიტ აღუნეი,
ნაყ დოუშიგშთ შთა. უაჟიშთა დაარგლგჟიგა ანი
იკვრკჟუაშია ირგლაგლოუ არფგს.

(ინაცია მენგო ინიქუნგ).

უარა, უარა, უაარგლწიშ ას, უარა იუხუთოლუბ უაჟიშთა.

მენგო (აჰიჰიარა დალაგოიტ).

აა, სა შიგსყუაწ, სრგცჰაშიშა,— ანცია იშიჯიშაბ...

ჭრონდოზო. აბრი იმჰიანდაზ ჰაციგაა...

ლაურენსია. ჰანწიეიტ აუბ ნას ჰარა.

აძბავ. შიალაგა!

მენგო. აა, სრგცჰაშიშა, შიუააფსგმი აბააქუა!

აძბავ. დგზშგდა აკომანდორ?

მენგო. ოი... ოი... ოი...

აძბავ. სარა იუსგრბაბ, ოი, ოი შჰაჰატიუ.

იშჰიგმჰუ ეიფშ დეილაშიგრლულუა!

მენგო. ოი... ოი... ოი...

აძბავ. იპია, ალახშოა, მამზარ უაწიტი ამშარა
უარა უზე იწიერშოგლაშეცარანგ იყასწაბ.
დგზშედა აკომანდორ?

მენგო. ისპიოიტ, ისპიოიტ.
ზეგა სპიოიტ აფსეივგარა აასეშით ხუქძაკ...

აძბავ. იბზიოუბ (დქუაზპიოზ რახე).
ფეტკ ზნე აფსეივგარა ააიშით.

(აფსეივგარა ირთოიტ).

უაჟიშთა იპაუმპიოი აკომანდორ დგზშეზ?

მენგო. აუასა რძეხააა რგზენტეკ...

აძბავ. იქუუქ ზაკუი უარა? უაჰზეჩჩარცე უაქუბე აკუუ?
სარა იშისეგრაბაბ ახეჩჩარა ზეიფშოროლუ!..

დეილაშეგრლულუა იშოშეგლშოაუა! ჰაჰქუგელოუ ადგაგლ
იპაჰიბეჟ

იხეჯუ-ხეჯუა იარწესრატია იშეგრლულუა!

(დქუარპიოიტ იშორულშო დერლულუანე)

უაჟიგეგე იუმპიარი აკომანდორ დგზშეზ?

მენგო (იფსე ილშეშო დეკოუბ, ახა აარლაჰია).
აუასა რძეხააა...

აძბავ. ართ ანცია იცეგმლხაზ აკგეგ უზდმერჰიაუაზააბ.
ნაყ დოუშეგშთ უიგა!

(მენგო დოურეშთუეიტ, ნას აძბავ აჟილარ რახე).

აძბავ. შია შიახეტი გუნაჰარაკ სემამზააიტ სარა.
სა იშისპიარცე სეხუთოუბ, დერვაგა იშისპიახუეიტ.
იშისპიარ შოგშეილდეჟ, მამზარ ფეიფშოცეგაა შოშოლუა.
დგზშე დგზუსთა აკომანდორ?

აჟილარ. აუასა რძეხააა.

აძბავ. ანცია შიიცეგმლხაზააბ შიშოგზენტეკეკუ...

(იკუგეგ იარგეგ აჟილარ შორეჟჰიპიო იშორეჟჰიშეშოა ივნე იცოიტ)

მენგო. ოოჰ... ოოჰ...

(ჭრონდოზი ლაურენსიე ნახაგლანე).

იუხაზეი, მენგო, უქაუა, ულზუა...

(აქილარ იკუშხანე იგლოიტ).

ბარრილადლო. მენგო, უარა უაიააიტ, უუავეიბაგოუბ
უარა, უხაწა ბზიოუბ.

მენგო. უუავეიბაგოუბ! უხაწა ბზიოუბ! იუდგრორენ
უაქუშოარ

ახაწა ბზიარა ზეიფშოროუ... უაქიე იზუმპიოზიე...
ოოი... ოოი... სებაგ-შოგკქუა ზეგე ეილარხხააიტ...

ჭრონდოზო. იააჩა, უგუ კაუმეკენ უსწიყა.
იუხაშოთრა იყოუბ უიგეგ, ამალა იუზეილდენ
ვკკ უნახუარ.

მენგო. ეგააქივაწიყეიშ ავგ...
იზდგრუადა ისხანარშოთერგეგ სხააქუა...

(აწივკაკ ახნა ავგ იდგრკოუეიტ).

ბარრილადლო. დგრკავეგ, დგრკავეგხ დაჩაკე.

მენგო. იააქიე, იააქიე...

ჭრონდოზო. იზდგრუადა ეილახარ ალიმონ-ძე?
არა იპამოუბ უიგეგ ირხიანე.

მენგო. ააი, ააი! ეილახაბ უი, ეილახაბ...

ბარრილადლო. ჰაი, მენგო, უაქიშთაგეგ დგზუსთოუ
ჰაუმპიარი

აკომანდორ დგზმგზ?

მენგო. ნაყ შიგშოცარა შოგსფერწნე შიგზენტეკგეგ!

იზაკუი შიციუა შიიაუა შიგზსგდხალუეი სარა?

სეიშ... ახათა სგლალარ ყალაპ არა სახეგგლოუ.

ფშოაკ ხეშიაშიაძა იკლყდანე ისხააიტ.

ეილახაბ ნაყ სნეითაწერ...

ჭრონდოზო. უაქიშთა ბარა იბგზუთოუბ, ლაურენსია!

აპგ იშოგბპიარა, დგზმგდა აკომანდორ?

ლაურენსია. აუასა რძეხაა!

ჭრონდოზო (აქილარ რახე იხე რხანგ).

უაქიშთა შიართ შიგზენტოგე სშიგზიწაარ სთახეუბ დგრ-
ვაგეგხ:

დგზეგ დგზუსთა აკომანდორ.

აქილარ (აღზააჰია ეიცვრჰიოიტ). აუასა რძეხაა!

(ზეგე გურღმოიტ, იხუმარუეიტ).

აფარდა.

Handwritten notes in Georgian script, appearing as bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten notes at the bottom of the page, including the number 81.

ს კ შ უ ა

ადაყმაჭუა

აკტიი ასახდა	11
ავბატიი ასახდა	18
ახფატიი ასახდა	24
აფშბატიი ასახდა	35
ახუბატიი ასახდა	43
აჭბატიი ასახდა	50
აბჟბატიი ასახდა	56
ააბატიი ასახდა	65
აჟიბატიი ასახდა	74

თაკზუფხუჭუუ არედაკტორი **პრ. არძენბა.**

ატენრედაკტორი **ზ. კიუტ.**

თაკზუფხუჭუუ აკორრექტორი **ზ. პაპახიძე-ფჭა.**

აკვფხუბარაზუ ირუთოუბ 20/XI 1940 შო. აკვფხუბე აარზარაზუ ანაბუ აწუაზუბ 28/XII 1940 შო. აქაად აჭორმატ 60/92, 51/8 კვფხუბე ბლდუც ჯყოუბ, კვფხუბე ბლდუცჳ აყნუ იყოუბ 26,000 დურგა. ახაკაზ № 7850. ატირაჟო 1100. ზბ 1035.

აფჭიუნთ'შეყოთუჯერთა ატიპოგრაფია, აყუა, აულ. ლენინ
იხედ ზხუუ, № 6.

ՏԵՄ 1 Յ.

41-
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՆԱԽԱՐԱՐԱԾԱՆԵՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐԱԾԱՆԵՐԻ

3384/37

ЛОПЕ ДЕ-ВЕГА

ЛАУРЕНСИЯ

(ОВЕЧИЙ ИСТОЧНИК)

Народная трагедия в 9 картинах